NGC 2000/NMV/81/2000
MS 3 Dt. 28 June 2000

" Tewo Sada Dnyanmaya Pradeep "

Shikshan Prasarak Mandal's

Smt. Ratnaprabhadevi Mohite-Patil

College of Home Science for Women, Akluj

Tal. Malshiras, Dist. Solapur (M. S.) 413 101
Affiliated to S.N.D.T. Women's University, Mumbai

[redacted]

☎ 02185 : 227427
Fax : 02185 : 222088
E-mail : srmphomesc@rediffmail.com

।। तेवो सदा ज्ञानमय प्रदीप ।।

Founder : Sahakar Maharshi Shankarrao Narayanrao Mohite-Patil
President : Shri. Jaysinh Shankarrao Mohite-Patil

Chairman
Ku. Swaruparani Jaysinh Mohite-Patil
B.H.Sc.M.A.(Councelling Psychology)

Principal

Ref. No. Date -

2.6.1 Teachers and students are aware of the stated programme and course outcomes of the programme offered by the institution

- Admission campaign
- Orientation program
- Detailed dictation and discussion of syllabus and Cos
- College advertisement material
- Career guidance lecture
- Teaching learning plan

Admission campaign in 2020-21

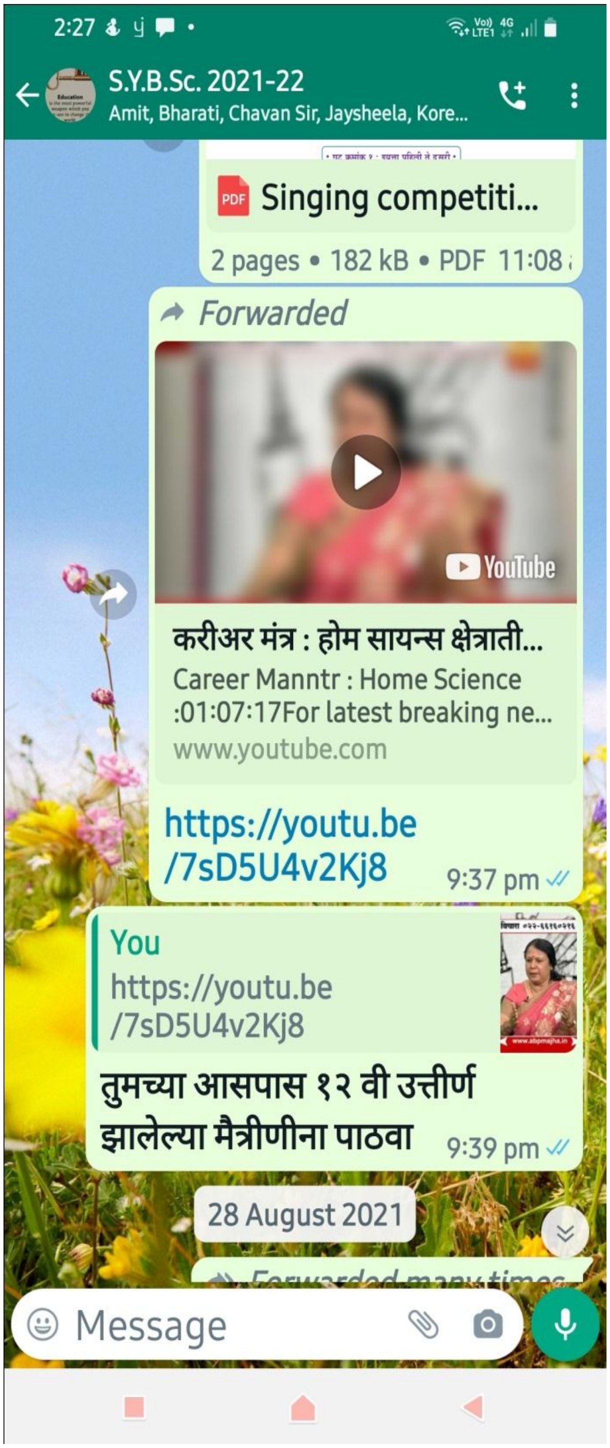
2:27
S.Y.B.Sc. 2021-22
Amit, Bharati, Chavan Sir, Jaysheela, Kore...
Singing competiti...
2 pages • 182 kB • PDF 11:08
Forwarded
YouTube
करीअर मंत्र : होम सायन्स क्षेत्राती...
Career Manntr : Home Science :01:07:17For latest breaking ne...
www.youtube.com
https://youtu.be/7sD5U4v2Kj8
9:37 pm
You
https://youtu.be/7sD5U4v2Kj8
तुमच्या आसपास १२ वी उत्तीर्ण झालेल्या मैत्रीणीना पाठवा
9:39 pm
28 August 2021
Message
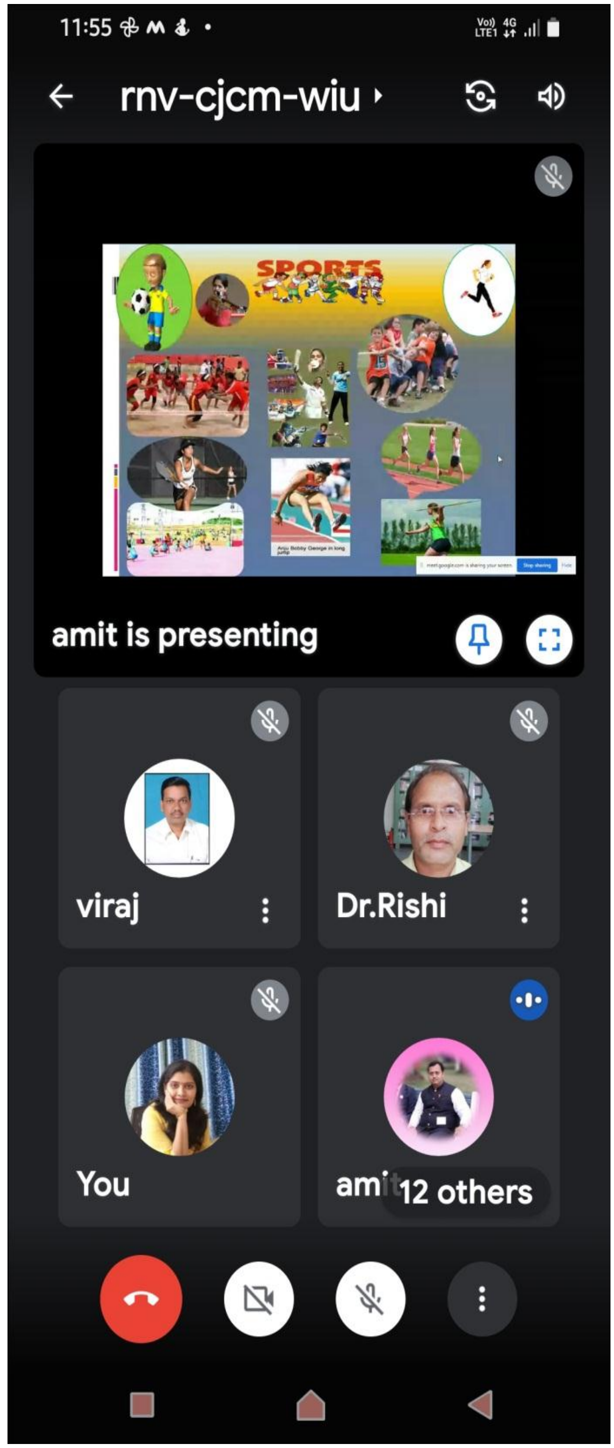
11:55
rnv-cjcm-wiu
SPORTS
amit is presenting
viraj
Dr.Rishi
You
12 others

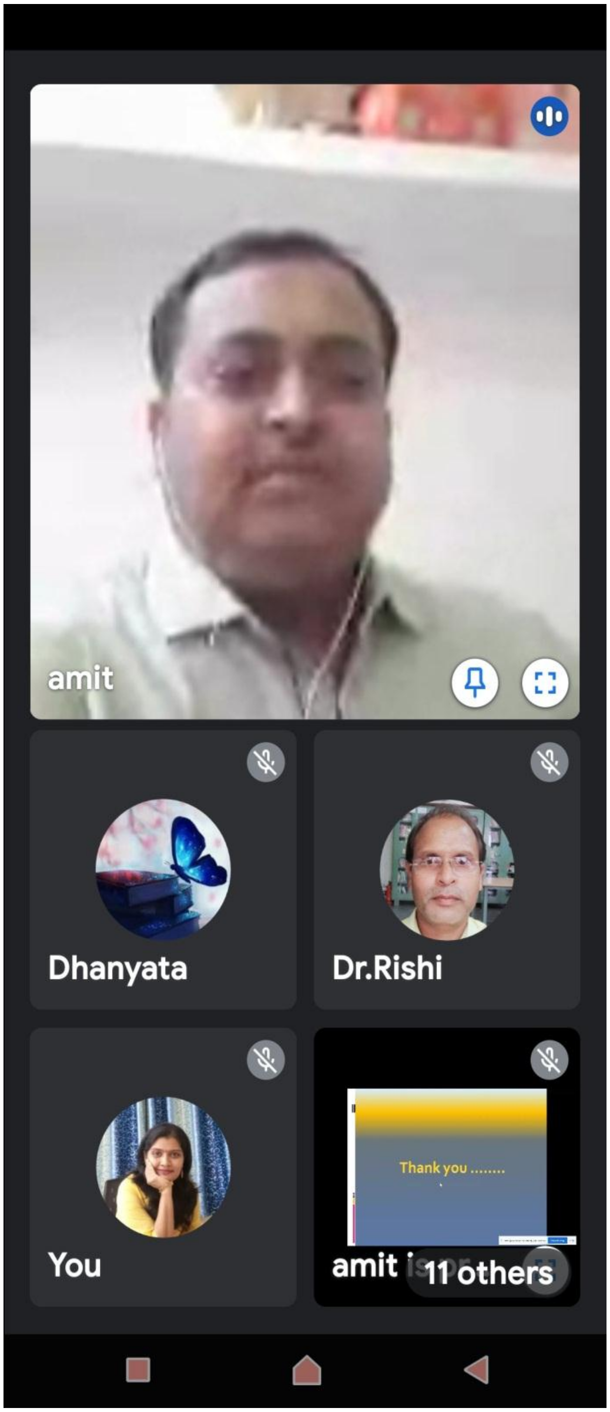
amit
Dhanyata
Dr.Rishi
You
Thank you ....
11 others

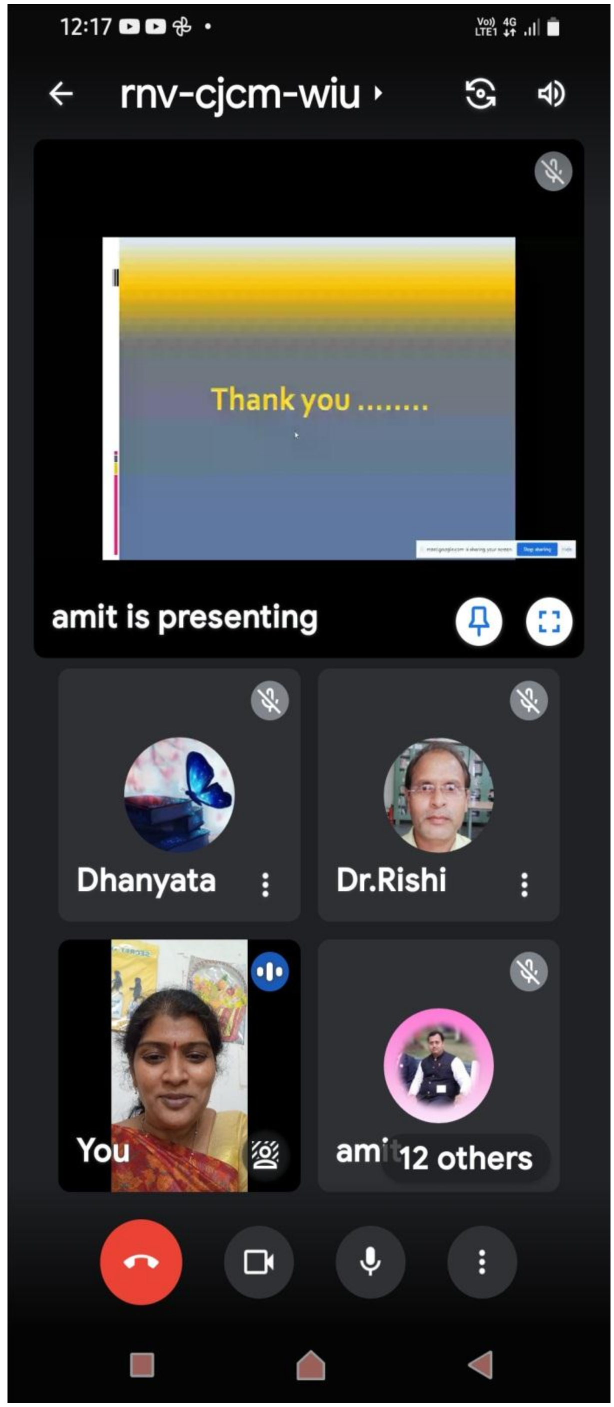
12:17
rnv-cjcm-wiu
Thank you ....
amit is presenting
Dhanyata
Dr.Rishi
You
12 others

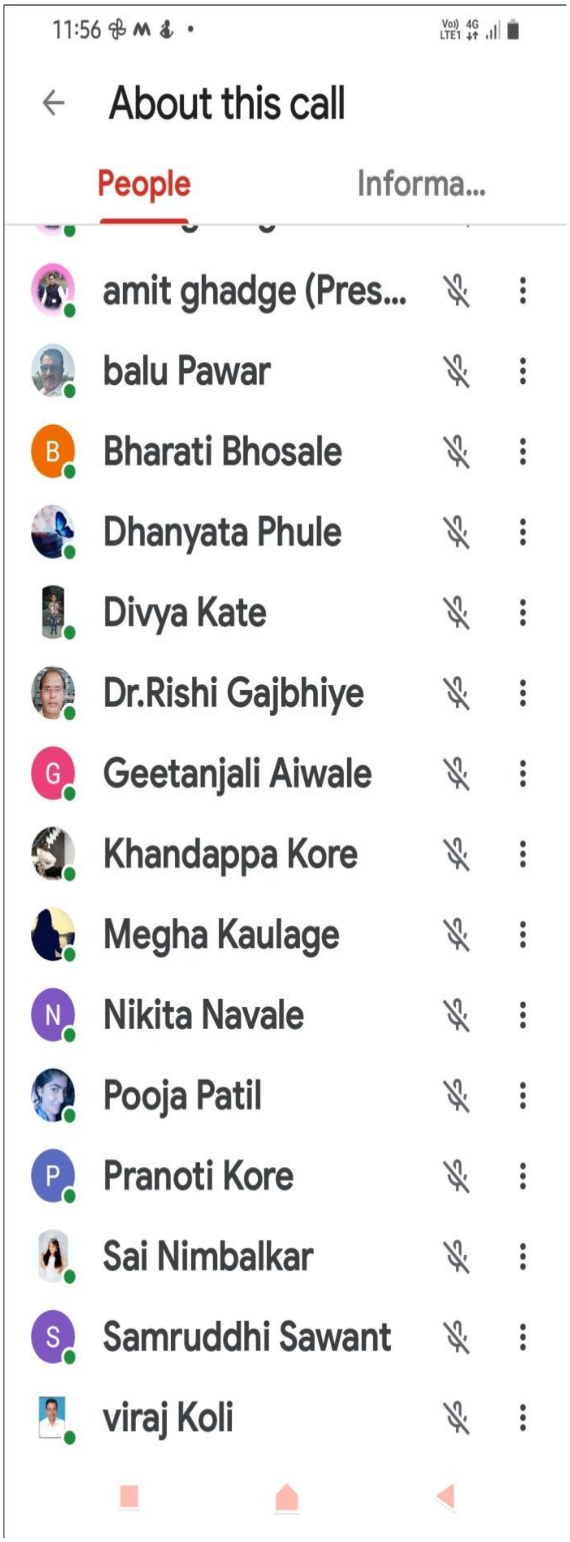
11:56
About this call
People
Informa...
amit ghadge (Pres...
balu Pawar
Bharati Bhosale
Dhanyata Phule
Divya Kate
Dr.Rishi Gajbhiye
Geetanjali Aiwale
Khandappa Kore
Megha Kaulage
Nikita Navale
Pooja Patil
Pranoti Kore
Sai Nimbalkar
Samruddhi Sawant
viraj Koli

1:38
12Scie Div A Girl 2020-21
Ingole Sir SM, Kangude, Kharade, +91 702...
11:06 am
Forwarded
11:06 am
Message

1:38
12Scie Div A Girl 2020-21
Ingole Sir SM, Kangude, Kharade, +91 702...
2:03
1:16 pm
आधुनिक काळात पदवी शिक्षणासाठी ची अत्यंत उपयुक्त आणि स्मार्ट संधी...BSC. Home science....
1:17 pm
Forwarded
2:50
1:27 pm
Forwarded
YouTube
करीअर मंत्र : होम सायन्स क्षेत्राती...
Message

1:37
12thArts SMM Akluj Girls
Kharade, Mile, +91 73509 52466, +91 738...
चरित्रापासून आम्ही का... Read more
7:11 am
Join group
27 August 2021
Forwarded
2:03
1:16 pm
आधुनिक काळात पदवी शिक्षणासाठी ची अत्यंत उपयुक्त आणि स्मार्ट संधी...BSC. Home science....
1:18 pm
Forwarded
2:50
1:27 pm
Message

Orientation Programme

Sub. : Human Development

Date : 02.12.2020

On 02.12.2020 conducted orientation of F.Y. students. In this online orientation introduction of each student was conducted and departmental and subject orientation was conducted. Introduced students with different subjects offered during three years of the course.

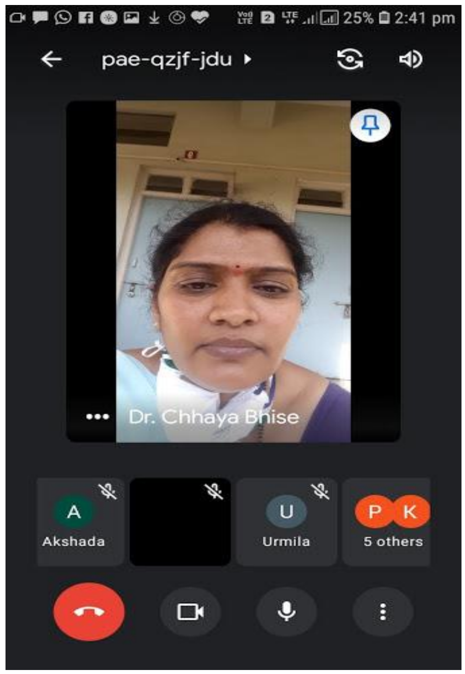

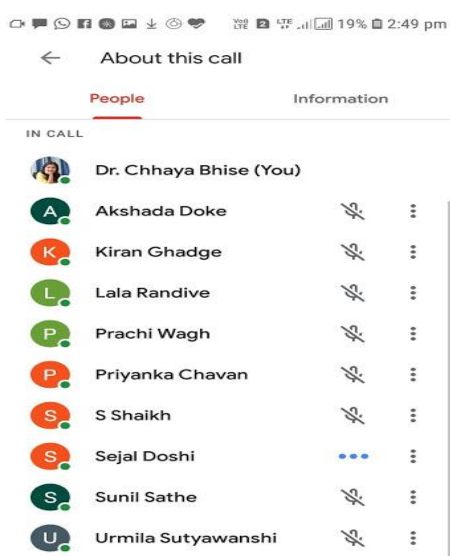

Syllabus given with objectives

Syllabus (English & मराठी)

Detailed syllabus of family dynamics
Credits : 4
Type : External
Marks : 100 (25+75)

Attachments

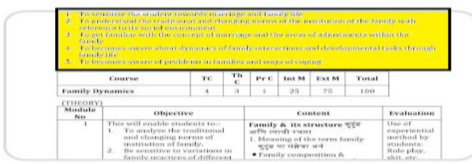

FD Syllabus.docx

Class comments

Prajakta Vajale 7 Sep 2020
Thanks 🥰

Neha Dalvi 8 Sep 2020
Thanks

Harshu Mane 9 Sep 2020
👍 👍

Sumitra Mahadik 9 Sep 2020
धन्यवाद मॅडम

Swarupa Jadhav 9 Sep 2020

MSD_Syallbus.p...

Semester III
Media Skill Development

Objectives:
1. To develop awareness about various forms of mass media.
2. To analyze the role of media in educating the masses.
3. To acquire the skills to design messages for communication
4. To develop skills in preparing and presentation of the different forms of media

Course	TC	Th C	Pr C	Int M	Ext M	Total
Media Skill Development	4	3	1	25	75	100

Module No.	Objectives	Content	Evaluation
1	1. Develop awareness of the need and importance of Mass-Media. 2. Analyze the relationship between media and message. 3. Learn writing for different media.	**Mass Media**: 1. Concept of Mass Media, its importance and its role in development of society. 2. Relationship of Medium and Message. 3. Writing for different Media.	Continuous assessment and project 25 marks

Module No.	Objectives	Content	Evaluation
2	1. Become aware of different forms of media. 2. Understand the role and importance of print, electronic, new and traditional media for development. 3. Be able to select the appropriate form of media for Extension activities.	**Forms of Media**: 1. Print Media- Newspapers, Magazines, Periodicals. 2. Electronic Media- Television, Radio, films. 3. New Media- Cell phones and Internet. 4. Traditional Media- Folk Media including puppetry.	Continuous assessment 25 marks

Module No.	Objectives	Content:	Evaluation
3	This module will enable students to: 1. Understand how to identify and analyze articles on social issues in print media. 2. Be able to analyze the content and form of electronic media. 3. Develop the skill of preparing A.V. clipping	**Forms of Media:** 1. Identify and analyze articles on social issues in Newspapers, Periodicals and Magazines. 2. Analysis of the content and form of Television Programmes. 3. Preparation of clippings on contemporary issues.	5 marks 5 marks 10 marks

Module No.	Objectives	Content:	Evaluation
	This will enable students to: 1. Develop skills in writing for	**Media Skills:** 1. Planning and writing an	7 marks

Rahul Surve
5 Sep 2020

Media Skill Development Syllabus

Attachments

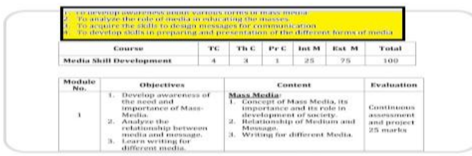

1. To develop awareness about various forms of mass media
2. To analyze the role of media in educating the masses.
3. To acquire the skills to design messages for communication
4. To develop skills in preparing and presentation of the different forms of media

Course	TC	Th C	Pr C	Int M	Ext M	Total
Media Skill Development	4	3	1	25	75	100

Module No.	Objectives	Content	Evaluation
1	1. Develop awareness of the need and importance of Mass-Media. 2. Analyze the relationship between media and message. 3. Learn writing for different media.	Mass Media: 1. Concept of Mass Media, its importance and its role in development of society. 2. Relationship of Medium and Message. 3. Writing for different Media.	Continuous assessment and project 25 marks

PDF MSD_Syallbus.pdf

Class comments

Prajakta Vajale 5 Sep 2020
Thanks 🥰

Sonali Shinde 5 Sep 2020
🙏

Pramila Avghade 5 Sep 2020
Thankyou sir

Neha Dalvi 5 Sep 2020
Thank's sir

Swarupa Jadhav 7 Sep 2020
Thks sir

Rahul Surve
5 Sep 2020

Media Skill Development Syllabus

Attachments

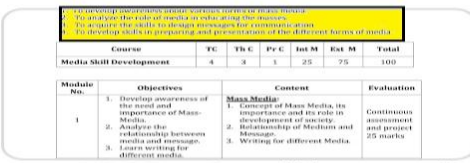

2. To analyze the role of media in educating the masses.
3. To acquire the skills to design messages for communication
4. To develop skills in preparing and presentation of the different forms of media

Course	TC	Th C	Pr C	Int M	Ext M	Total
Media Skill Development	4	3	1	25	75	100

Module No.	Objectives	Content	Evaluation
1	1. Develop awareness of the need and importance of Mass-Media. 2. Analyze the relationship between media and message. 3. Learn writing for different media.	Mass Media: 1. Concept of Mass Media, its importance and its role in development of society. 2. Relationship of Medium and Message. 3. Writing for different Media.	Continuous assessment and project 25 marks

PDF MSD_Syallbus.pdf

Class comments

Prajakta Vajale 5 Sep 2020
Thanks 🥰

Sonali Shinde 5 Sep 2020
🙏

Pramila Avghade 5 Sep 2020
Thankyou sir

Neha Dalvi 5 Sep 2020
Thank's sir

Swarupa Jadhav 7 Sep 2020
Thks sir

Semester III

Fabric Ornamentation & Accessory Design

OBJECTIVES:

1. To familiarize the student with the role and application of various types of accessories used in Fashion Business.
2. To get acquainted with various materials used as accessories.
3. To learn to mix match different materials and accessories to suit.

Course	TC	ThC	PrC	IntM	ExtM	Total
Fabric Ornamentation & Accessory Design	4	-	4	100	-	100

Module No.	Objective	Content	Evaluation
1	1.To learn various embroidery stitches 2.To learn various painting techniques 3.To learn application of beads, sequences etc.	Fabric ornamentation by Embroidery/ fabric painting. To make any two articles with given techniques. 1. Kantha / Kasuti embroidery on dupatta/stole. **OR** 2. Satin embroidery on dupatta/ stole. 1. Fabric painting on handkerchiefs/ Table cover/ Apparel **OR** 2. Tie and dye on scarf/ dupatta/ stole	For any two articles or applications 15+10 marks(25 Marks)

Module No.	Objective	Content	Evaluation
2	1. To learn various knots of macramé. 2.To learn various techniques of crochet 3. To learn technique of appliqué/patch work.	**Ornamentation** To make any two articles with suitable techniques. 1. Smocking technique on cushion cover OR 2. Bag/ purse with appliqué work/patch work. OR 3.Waist belt by Macrame OR 4. Edgings with crochet dupatta/ handkerchief/ sleeve/neck lines.	25 Marks For any two articles or applications 15+10 marks (25 Marks)

rajashri nimbhorkar
4 Sep 2020

Hello, my dear students, I am posting the syllabus copy of Fabric Ornamentation and Accessory Design. This is practical subject no theory will be there.

Attachments

Fabric Ornamentation & Accessory Design

OBJECTIVES:

1. To familiarize the student with the role and application of various types of accessories used in Fashion Business
2. To get acquainted with various materials used as accessories.
3. To learn to mix match different materials and accessories to suit.

Course	TC	ThC	PrC	IntM	ExtM	Total
Fabric Ornamentation & Accessory Design	4	-	4	100	-	100

Module No.	Objective	Content	Evaluation
	1 To learn various	Fabric ornamentation by	

Semester III FOAD.docx

Class comments

Swati Dabhade 7 Sep 2020
Thnx mam

Swarupa Jadhav 7 Sep 2020
Thks mam

shivani kadam 15 Sep 2020
Thanks mam

Class comment

← WS Syllabus.docx

Semester V

Women's Issues महिलांच्या समस्या

Objectives:

1. to know the demographic profile of women in India.
2. to understand the present situation and changes in the status of women.

Course	TC	Th C	Pr M	Int M	Ext M	Total
Women's Issues	02		--	50	--	50

Module No	Objectives	Content	Evaluation
1.Demographic profile of women in India and towards change भारतातील महिलां चा लोक सांख्यिकीय आढावा आणि बदल	**This module will enable students to:** 1. understand the demographic profile of women in India 2. to create awareness about the role and importance of media portraying women	1.Sex Ratio लिंग गुणोत्तर 2.Health आरोग्य 3.Education शिक्षण 4.Employment रोजगार 5.National Policy of Empowerment of women 2001. राष्ट्रीय महिला सक्षमीकरण धोरण 2001 6.The role and importance of media portraying women महिलांच्या दर्जात प्रसारमाध्यमांची भूमिका आणि महत्त्व	25 Marks Debate Discussion Presentation
2.Women, work and development	1.to understand the present situation and changes in the status of women. 2.to create awareness about Governmental policies and strategies for women's development and role of voluntary organizations and NGO's in women's development.	1.Women in the unorganized sector. असंघटित क्षेत्रातील महिला 2.Women in the Organized sector. संघटित क्षेत्रातील महिला 3.Legal provision for the protection of working women कामकरी महिलांच्या साठी कायदेशीर सुरक्षा 4.Governmental policies and strategies for women's development महिलांच्या विकासासाठी शासकीय ध्येयधोरणे 5.Role of voluntary organizations and NGO's in women's development महिलांच्या विकासात स्वयंसेवी संघटनांची आणि NGO ची भूमिका	25 Marks Discussion Presentation

उपयोजित विज्ञान अभ्यासक्रम syllabus of Applied Science

Attachments

applied science syllabus in detai...

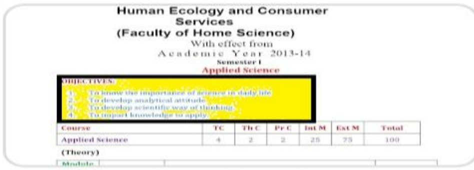

applied science syllabus.docx

Class comment

NGC 2000/NMV/81/2000
MS 3 Dt. 28 June 2000

" Tewo Sada Dnyanmaya Pradeep "
Shikshan Prasarak Mandal's
Smt. Ratnaprabhadevi Mohite-Patil
College of Home Science for Women, Akluj
Tal. Malshiras, Dist. Solapur (M. S.) 413 101
Affiliated to S.N.D.T. Women's University, Mumbai
[redacted]

☎ 02185 : 227427
Fax : 02185 : 222088
E-mail : srmphomesc@rediffmail.com

।। तेवो सदा ज्ञानमय प्रदीप ।।

Founder : Sahakar Maharshi Shankarrao Narayanrao Mohite-Patil
President : Shri. Jaysinh Shankarrao Mohite-Patil

Chairman
Ku. Swaruparani Jaysinh Mohite-Patil
B.H.Sc.M.A.(Councelling Psychology)

Principal

Ref. No.

Date -

College advertisement documents

- **Board displayed with main features of college**
- **Pamphlet**
- **Prospectus**
- **Career guidance booklet**

1.Board :

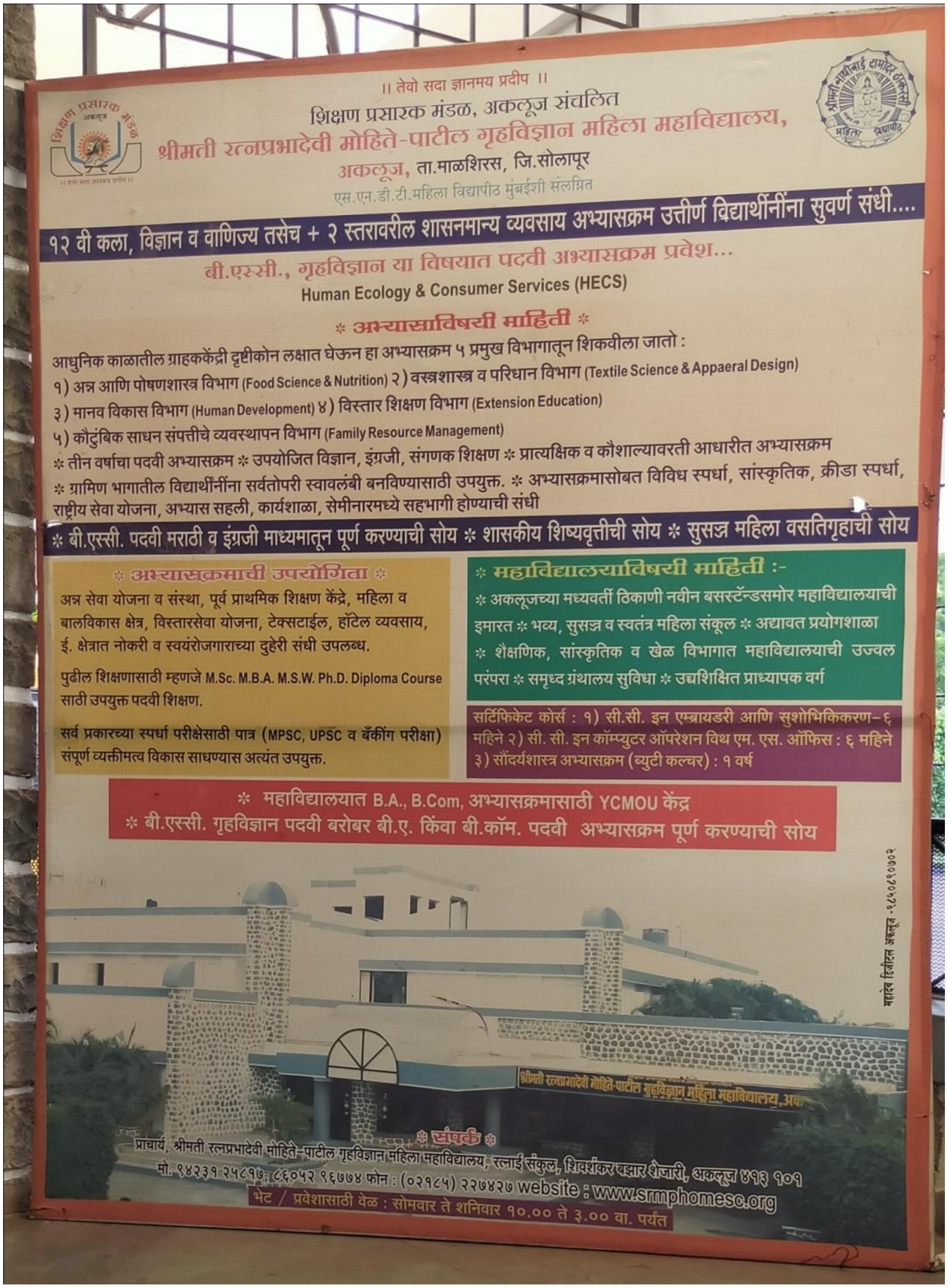

।। तेवो सदा ज्ञानमय प्रदीप ।।
शिक्षण प्रसारक मंडळ, अकलूज संचलित
श्रीमती रत्नप्रभादेवी मोहिते-पाटील गृहविज्ञान महिला महाविद्यालय,
अकलूज, ता.माळशिरस, जि.सोलापूर
एस.एन.डी.टी.महिला विद्यापीठ मुंबईशी संलग्नित
१२ वी कला, विज्ञान व वाणिज्य तसेच + २ स्तरावरील शासनमान्य व्यवसाय अभ्यासक्रम उत्तीर्ण विद्यार्थीनींना सुवर्ण संधी....
बी.एस्सी., गृहविज्ञान या विषयात पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश...
Human Ecology & Consumer Services (HECS)
* अभ्यासाविषयी माहिती *
आधुनिक काळातील ग्राहककेंद्री दृष्टीकोन लक्षात घेऊन हा अभ्यासक्रम ५ प्रमुख विभागातून शिकवीला जातो :
१) अन्न आणि पोषणशास्त्र विभाग (Food Science & Nutrition) २) वस्त्रशास्त्र व परिधान विभाग (Textile Science & Appaeral Design)
३) मानव विकास विभाग (Human Development) ४) विस्तार शिक्षण विभाग (Extension Education)
५) कौटुंबिक साधन संपत्तीचे व्यवस्थापन विभाग (Family Resource Management)
* तीन वर्षाचा पदवी अभ्यासक्रम * उपयोजित विज्ञान, इंग्रजी, संगणक शिक्षण * प्रात्यक्षिक व कौशाल्यावरती आधारीत अभ्यासक्रम
* ग्रामिण भागातील विद्यार्थीनींना सर्वतोपरी स्वावलंबी बनविण्यासाठी उपयुक्त. * अभ्यासक्रमासोबत विविध स्पर्धा, सांस्कृतिक, क्रीडा स्पर्धा, राष्ट्रीय सेवा योजना, अभ्यास सहली, कार्यशाळा, सेमीनारमध्ये सहभागी होण्याची संधी
* बी.एस्सी. पदवी मराठी व इंग्रजी माध्यमातून पूर्ण करण्याची सोय * शासकीय शिष्यवृत्तीची सोय * सुसज्ज महिला वसतिगृहाची सोय
* अभ्यासक्रमाची उपयोगिता *
अन्न सेवा योजना व संस्था, पूर्व प्राथमिक शिक्षण केंद्रे, महिला व बालविकास क्षेत्र, विस्तारसेवा योजना, टेक्सटाईल, हॉटेल व्यवसाय, ई. क्षेत्रात नोकरी व स्वयंरोजगाराच्या दुहेरी संधी उपलब्ध.
पुढील शिक्षणासाठी म्हणजे M.Sc. M.B.A. M.S.W. Ph.D. Diploma Course साठी उपयुक्त पदवी शिक्षण.
सर्व प्रकारच्या स्पर्धा परीक्षेसाठी पात्र (MPSC, UPSC व बँकींग परीक्षा) संपूर्ण व्यक्तीमत्व विकास साधण्यास अत्यंत उपयुक्त.
* महाविद्यालयाविषयी माहिती :-
* अकलूजच्या मध्यवर्ती ठिकाणी नवीन बसस्टॅन्डसमोर महाविद्यालयाची इमारत * भव्य, सुसज्ज व स्वतंत्र महिला संकूल * अद्यावत प्रयोगशाळा * शैक्षणिक, सांस्कृतिक व खेळ विभागात महाविद्यालयाची उज्वल परंपरा * समृध्द ग्रंथालय सुविधा * उच्चशिक्षित प्राध्यापक वर्ग
सर्टिफिकेट कोर्स : १) सी.सी. इन एम्ब्रायडरी आणि सुशोभिकिकरण–६ महिने २) सी. सी. इन कॉम्प्युटर ऑपरेशन विथ एम. एस. ऑफिस : ६ महिने ३) सौंदर्यशास्त्र अभ्यासक्रम (ब्युटी कल्चर) : १ वर्ष
* महाविद्यालयात B.A., B.Com, अभ्यासक्रमासाठी YCMOU केंद्र
* बी.एस्सी. गृहविज्ञान पदवी बरोबर बी.ए. किंवा बी.कॉम. पदवी अभ्यासक्रम पूर्ण करण्याची सोय
* संपर्क *
प्राचार्य, श्रीमती रत्नप्रभादेवी मोहिते-पाटील गृहविज्ञान महिला महाविद्यालय, रत्नाई संकुल, शिवशंकर बझार शेजारी, अकलूज ४१३ १०१
मो. ९४२३१ २५८१७, ८६०५२ ९६७७४ फोन : (०२१८५) २२७४२७ website : www.srmphomesc.org
भेट / प्रवेशासाठी वेळ : सोमवार ते शनिवार १०.०० ते ३.०० वा. पर्यंत

Pamphlet

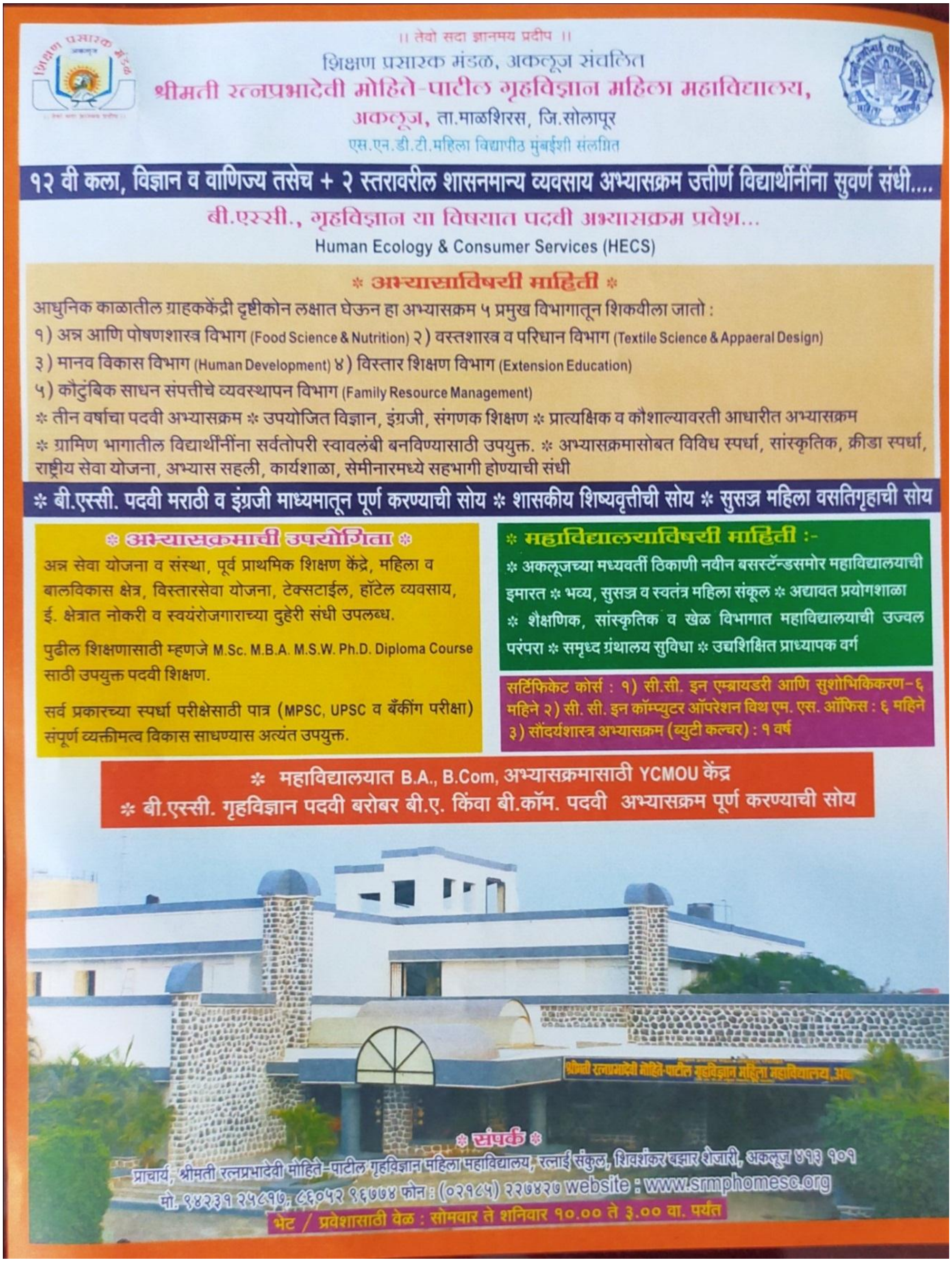
॥ तेवो सदा ज्ञानमय प्रदीप ॥
शिक्षण प्रसारक मंडळ, अकलूज संचलित
श्रीमती रत्नप्रभादेवी मोहिते-पाटील गृहविज्ञान महिला महाविद्यालय,
अकलूज, ता.माळशिरस, जि.सोलापूर
एस.एन.डी.टी.महिला विद्यापीठ मुंबईशी संलग्नित
१२ वी कला, विज्ञान व वाणिज्य तसेच + २ स्तरावरील शासनमान्य व्यवसाय अभ्यासक्रम उत्तीर्ण विद्यार्थीनींना सुवर्ण संधी....
बी.एस्सी., गृहविज्ञान या विषयात पदवी अभ्यासक्रम प्रवेश...
Human Ecology & Consumer Services (HECS)
* अभ्यासाविषयी माहिती *
आधुनिक काळातील ग्राहककेंद्री दृष्टीकोन लक्षात घेऊन हा अभ्यासक्रम ५ प्रमुख विभागातून शिकवीला जातो :
१) अन्न आणि पोषणशास्त्र विभाग (Food Science & Nutrition) २) वस्त्रशास्त्र व परिधान विभाग (Textile Science & Appaeral Design)
३) मानव विकास विभाग (Human Development) ४) विस्तार शिक्षण विभाग (Extension Education)
५) कौटुंबिक साधन संपत्तीचे व्यवस्थापन विभाग (Family Resource Management)
* तीन वर्षाचा पदवी अभ्यासक्रम * उपयोजित विज्ञान, इंग्रजी, संगणक शिक्षण * प्रात्यक्षिक व कौशाल्यावरती आधारीत अभ्यासक्रम
* ग्रामिण भागातील विद्यार्थीनींना सर्वतोपरी स्वावलंबी बनविण्यासाठी उपयुक्त. * अभ्यासक्रमासोबत विविध स्पर्धा, सांस्कृतिक, क्रीडा स्पर्धा, राष्ट्रीय सेवा योजना, अभ्यास सहली, कार्यशाळा, सेमीनारमध्ये सहभागी होण्याची संधी
* बी.एस्सी. पदवी मराठी व इंग्रजी माध्यमातून पूर्ण करण्याची सोय * शासकीय शिष्यवृत्तीची सोय * सुसज्ञ महिला वसतिगृहाची सोय
* अभ्यासक्रमाची उपयोगिता *
अन्न सेवा योजना व संस्था, पूर्व प्राथमिक शिक्षण केंद्रे, महिला व बालविकास क्षेत्र, विस्तारसेवा योजना, टेक्सटाईल, हॉटेल व्यवसाय, ई. क्षेत्रात नोकरी व स्वयंरोजगाराच्या दुहेरी संधी उपलब्ध.
पुढील शिक्षणासाठी म्हणजे M.Sc. M.B.A. M.S.W. Ph.D. Diploma Course साठी उपयुक्त पदवी शिक्षण.
सर्व प्रकारच्या स्पर्धा परीक्षेसाठी पात्र (MPSC, UPSC व बँकींग परीक्षा) संपूर्ण व्यक्तीमत्व विकास साधण्यास अत्यंत उपयुक्त.
* महाविद्यालयाविषयी माहिती :-
* अकलूजच्या मध्यवर्ती ठिकाणी नवीन बसस्टॅन्डसमोर महाविद्यालयाची इमारत * भव्य, सुसज्ञ व स्वतंत्र महिला संकूल * अद्यावत प्रयोगशाळा * शैक्षणिक, सांस्कृतिक व खेळ विभागात महाविद्यालयाची उज्वल परंपरा * समृध्द ग्रंथालय सुविधा * उच्चशिक्षित प्राध्यापक वर्ग
सर्टिफिकेट कोर्स : १) सी.सी. इन एम्ब्रायडरी आणि सुशोभिकिरण-६ महिने २) सी. सी. इन कॉम्प्युटर ऑपरेशन विथ एम. एस. ऑफिस : ६ महिने ३) सौंदर्यशास्त्र अभ्यासक्रम (ब्युटी कल्चर) : १ वर्ष
* महाविद्यालयात B.A., B.Com, अभ्यासक्रमासाठी YCMOU केंद्र
* बी.एस्सी. गृहविज्ञान पदवी बरोबर बी.ए. किंवा बी.कॉम. पदवी अभ्यासक्रम पूर्ण करण्याची सोय
* संपर्क *
प्राचार्य, श्रीमती रत्नप्रभादेवी मोहिते-पाटील गृहविज्ञान महिला महाविद्यालय, रत्नाई संकुल, शिवशंकर बझार शेजारी, अकलूज ४१३ १०१
मो. ९४२३१ २५८१७, ८६०५२ ९६७७४ फोन : (०२१८५) २२७४२७ website : www.srmphomesc.org
भेट / प्रवेशासाठी वेळ : सोमवार ते शनिवार १०.०० ते ३.०० वा. पर्यंत

वस्त्रशास्त्र व परीधान विभाग

वस्त्रशास्त्र व परीधान विभाग

वस्त्रशास्त्र व परीधान विभाग

अन्न व पोषणशास्त्र विभाग

मानव विकास विभाग

क्रीडा विभाग

उपयोजित विज्ञान विभाग

राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग

संगणक विभाग

सांस्कृतिक विभाग

सांस्कृतिक विभाग

सांस्कृतिक विभाग

ग्रंथालय

ग्रंथालय

विस्तार शिक्षण विभाग

सुसज्ज मुलींचे वसतीगृह

Prospectus :

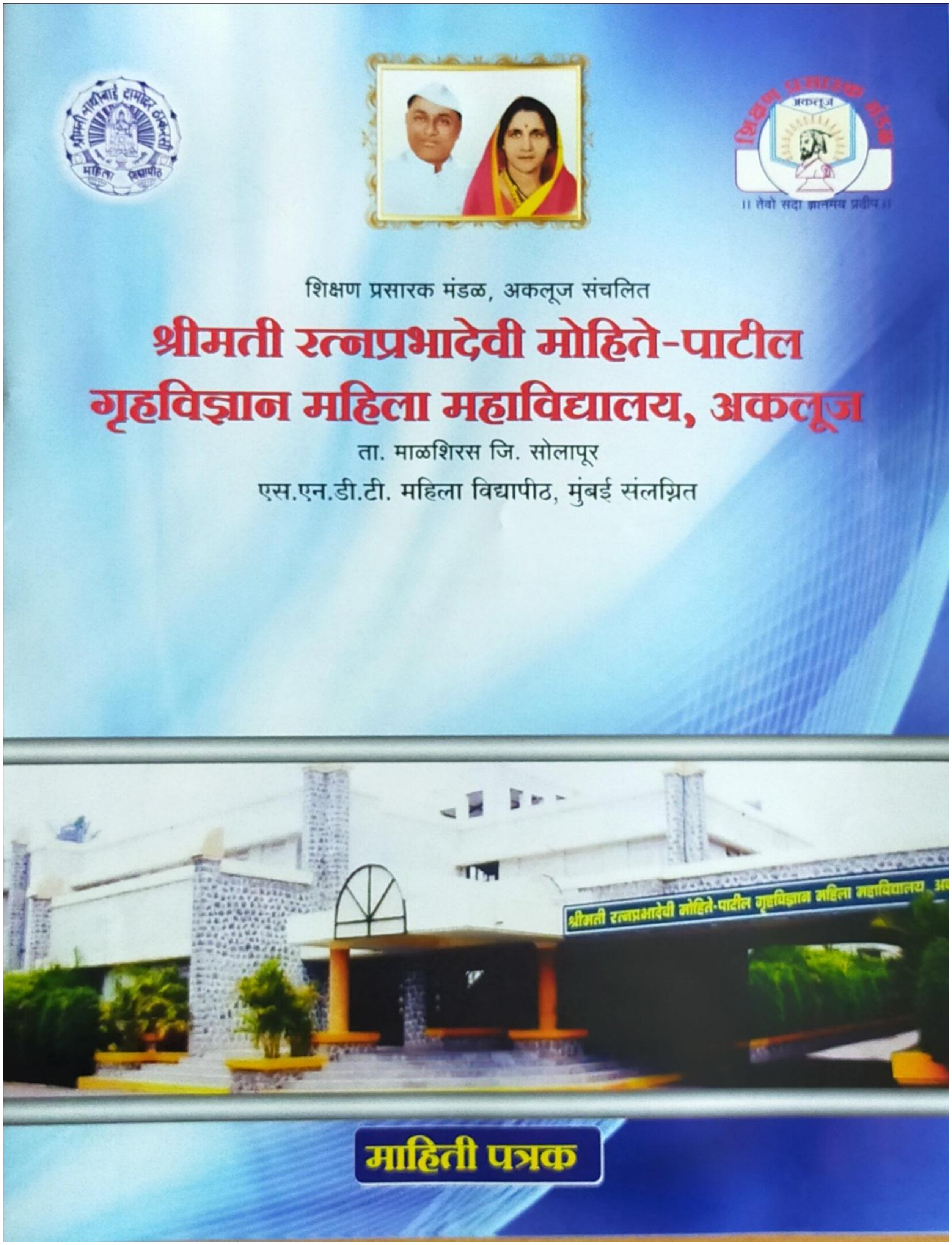
शिक्षण प्रसारक मंडळ, अकलूज संचलित
श्रीमती रत्नप्रभादेवी मोहिते-पाटील
गृहविज्ञान महिला महाविद्यालय, अकलूज
ता. माळशिरस जि. सोलापूर
एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठ, मुंबई संलग्नित
माहिती पत्रक

प्रिय, विद्यार्थीनी व पालक

सहकार महर्षी शंकरराव मोहिते-पाटील यांनी माळशिरस तालुक्यातील गोरगरीब शेतकरी शेतमजूर व कामगारांच्या पाल्यांच्या शिक्षणाची सोय व्हावी म्हणून २३ जून १९४८ रोजी अकलूज येथे शिक्षण प्रसारक मंडळाची स्थापना केली. संस्थेने प्रथम १९४८ मध्ये विजय वसतिगृह सुरू केले. त्यांनतर १ मार्च १९४९ रोजी पहिले माध्यमिक विद्यालय सुरू केले.

आज संस्थेच्या ७९ शाखांमधून ३३४४२ विद्यार्थी १८८०२ मुले व १४६४० मुली शिक्षण घेत असून ९३२ शिक्षक व ३४० शिक्षकेत्तर कर्मचारी कार्यरत आहेत. या संस्थेच्या पूर्वप्राथमिक शाळा तसेच माध्यमिक, उच्च माध्यमिक विद्यालये, व्यवसाय व माहिती तंत्रज्ञानावर आधारीत अभ्यासक्रम, शिक्षणशास्त्र व औषधनिर्माणशास्त्र पदविका व पदवी अभ्यासक्रम, कृषि, कला, वाणिज्य व विज्ञान वरिष्ठ महाविद्यालय, गृहविज्ञान महिला महाविद्यालय अशा विविध शाखांमधून ज्ञानदानाचे कार्य चालू आहे. संस्थेच्या शाखा सोलापूर, पुणे व रायगड जिल्ह्यांत आहेत. संस्थेने मुला मुलींसाठी स्वतंत्र वसतिगृह सुरू करून ग्रामीण भागातील गरीब व होतकरू विद्यार्थ्यांची सोय केलली आहे.

संस्थेच्या रत्नाई शैक्षणिक संकुलात मुलींसाठी सुरू केलेल्या स्वतंत्र शिक्षणशशस्त्र महिला महाविद्यालय, मुलींचे हायस्कूल, गृहविज्ञान महाविद्यालय, सौंदर्यशास्त्र विद्यालय व अद्ययावत वसतिगृहाचा फायदा ग्रामीण भागातील मुलींना झाला आहे. सहकार महर्षी शंकरराव मोहिते-पाटील यांनी लावलेल्या रोपट्याचे आज वटवृक्षात रूपांतर झाले आहे.

संस्थने सुवर्ण महोत्सवानिमित्त आयोजित केलेल्या आनंद यात्रेची लिम्का बुक ऑफ रेकार्ड मध्ये नोंद झाली आहे. तसेच शैक्षणिक व सामाजिक क्षेत्रातील प्रशंसनिय जनसेवेबद्दल संस्थेला महाराष्ट्र शासनाचा आदर्श शिक्षण संस्था पुरस्कार रुपये १ लाख व गौरव चिन्ह मिळाले आहे. संस्थेचे सन्माननिय संचालक व महाराष्ट्र राज्य साखर संघाचे अध्यक्ष मा. खासदार श्री. विजयसिंह मोहिते-पाटील व माझे सर्व सहकारी संचालक, सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर सेवकांच्या सहकार्याने ही संस्था यशस्वीपणे वाटचाल करीत आहे. भविष्यात नवनवीन शैक्षणिक अभ्यासक्रम व सुविधा निर्माण करण्यासाठी संस्था प्रयत्नशील आहे.

जयसिंह मोहिते-पाटील

अध्यक्ष, शिक्षण प्रसारक मंडळ, अकलूज

Vision

Tewo Sada Dnyanamaya Pradeep

Mission

Empowerment of rural women for empowerment of rural society

Goals

- To impart quality education to rural women & enable them to become competent individuals there by benefiting country & human society at large.
- To provide knowledge and skill regarding Home Science education to real life situation.
- To inculcate among women positive self concept, awareness of women's issues and rights with a rational out reach programmes.
- To develop competence for enterprunership.

कु. स्वरूपाराणी जयसिंह मोहिते-पाटील
अध्यक्षा
महाविद्यालय विकास समिती

शिक्षण प्रसारक मंडळ, अकलूज संचलित

श्रीमती रत्नप्रभादेवी मोहिते-पाटील गृहविज्ञान महिला महाविद्यालय, अकलूज

ग्रामीण भागातील विद्यार्थी शिक्षित झाल्याशिवाय तो बिकट आर्थिक परिस्थितीतून बाहेर पडणार नाही हे ओळखून महाराष्ट्राचे भाग्यविधाते सहकार महर्षि शंकरराव मोहिते-पाटील यांनी अकलूज केंद्र स्थानी मानून पश्चिम महाराष्ट्रातील खेड्यातून विकास व शिक्षणाचा प्रसार करण्याचे ठरविले. त्यांनी आपल्या काही सहकाऱ्यांच्या मदतीने २३ जून १९४८ रोजी विजय वसतीगृहाची स्थापना करुन शिक्षण प्रसारक मंडळ, अकलूज या संस्थेच्या शैक्षणिक कार्यास सुरूवात केली. शैक्षणिक विकास घडवून आणण्यासाठी त्यांनी अखेर पर्यंत प्रयत्न केले. मा. श्री. विजयसिंह मोहिते-पाटील व मा. श्री. जयसिंह मोहिते-पाटील यांनी त्यांचे कार्य पुढे चालू ठेवले. सध्या संस्थेमार्फत ५ महाविद्यालये, ७ कनिष्ठ महाविद्यालये, ७ प्राथमिक शाळा, ३४ माध्यमिक विद्यालये, १० व्यवसाय अभ्यासक्रमाचे वर्ग, ६ विद्यार्थी वसतीगृह चालविली जातात.

महर्षि कर्वेंचे स्त्री शिक्षणाचे स्वप्न व ते तडीस नेण्याची सर विठ्ठलदास ठाकरसींची इच्छा यातून १९१३ मध्ये मुंबई येथे एस. एन. डी. टी. महिला विद्यापीठाची स्थापना केली आणि खऱ्या अर्थाने तेथूनच महिला शिक्षणास उर्जितावस्था प्राप्त झाली. स्त्री शिक्षणाचे महत्त्व ओळखून मा. श्री. विजयसिंह मोहिते-पाटील व संस्थेचे अध्यक्ष मा. श्री. जयसिंह मोहिते-पाटील यांना महिलांसाठी स्वतंत्र शिक्षण केंद्र असावे असे वाटू लागले आणि त्यांनी महिलांसाठी सर्व स्तरावरील व सर्व प्रकारचे शिक्षण देणारा स्वतंत्र महिला शैक्षणिक संकुल स्थापन करण्याचा संकल्प केला. त्याचाच एक भाग म्हणून महिलांसाठी स्वतंत्र गृहविज्ञान महिला महाविद्यालय सुरू केले आहे. हे महाविद्यालय श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी (एस.एन.डी.टी.) महिला विद्यापीठ, मुंबई संलग्नित असून या महाविद्यालयात प्रथम टप्प्यात प्रथम पदवी पर्यंतचे (म्हणजे बी.एस्सी. होमसायन्सचे) शिक्षण दिले जाते. हे महाविद्यालय महिलांना शिक्षण देण्याच्या उद्देशाने सुरू करण्यात आले आहे. बी.एस्सी. गृहविज्ञान हि पदवी इंग्रजी व मराठी माध्यमातून पूर्ण करता येते. या महाविद्यालयात गृहविज्ञानच्या तिन्हीही वर्षांच्या शिक्षणाची सोय केलेली आहे.

विद्यार्थीनींनी प्रथम वर्षासाठी प्रवेश घेताना खालील सूचना विचारात घ्यावयाच्या आहेत.

प्रवेश पात्रता:

बारावी किंवा तत्सम परीक्षा पास (१२ वी कला, विज्ञान, वाणिज्य व द्विलक्षी व्यवसाय अभ्यासक्रम उत्तीर्ण)

१. प्रथम प्रवेश नोंदणी अर्ज भरून ऑफीस मध्ये सादर करावा.

२. महाविद्यालयात प्रवेश घेतेवेळी विद्यार्थीनीने माहिती पत्रकातील छापील प्रवेश अर्जाचा उपयोग करावा.

३. प्रवेश नोंदणी अर्ज महाविद्यालयाने दिलेल्या मुदतीत सादर करणे आवश्यक आहे व त्यासोबत मागील परीक्षेच्या गुणपत्रिकेची प्रमाणित झेरॉक्स २ प्रति व जातीच्या दाखल्याची प्रमाणित झेरॉक्स प्रत जोडावी.

४. नोंदणी अर्जाची छाननी केल्यानंतर शासन व शिक्षण खात्याचे नियमानुसार गुणवत्ता व आरक्षणानुसार यादी तयार करण्यात येईल व त्यानुसार प्रवेश देण्यात येतील.

५. गुणवत्ता यादीमध्ये नाव असणाऱ्या विद्यार्थीनींनी महाविद्यालयात जे अभ्यासक्रम शिकविले जात नाहीत (उदा. मेडिकल, इंजिनिअरिंग, कॉम्प्युटर, इ.) त्या अभ्यासक्रमासाठी अर्ज केला असेल किंवा तसा अर्ज करावयाचा असेल तर प्रथम तसे या महाविद्यालयात लेखी कळविले पाहिजे.

६. प्रवेश घेताना माहिती पत्रकात नमुद केल्याप्रमाणे व नियमानुसार प्रवेश शुल्क भरावे लागेल. प्रवेश घेतल्यानंतर तो काही कारणांनी रद्द करावयाचा असल्यास प्रवेश शुल्क परत मिळणार नाही याची नोंद घ्यावी.

७. एखाद्या विद्यार्थीनीस महाविद्यालयात प्रवेश घ्यावयाचा का नाही यासंबंधीचे सर्व अधिकार मा. प्राचार्य यांचेकडे आहेत.

८. प्रथम वर्षात प्रवेश घेताना प्रवेश अर्जासोबत खालील प्रमाणे प्रमाणपत्रे जोडावीत.

अ. शाळा सोडल्याचा दाखल्याची मूळ प्रत व त्याच्या प्रमाणित केलेल्या दोन झेरॉक्स प्रति.

ब. इ. १२ वी च्या गुणपत्रिकेची मूळ प्रत व त्याच्या प्रमाणित केलेल्या दोन झेरॉक्स प्रति.

क. मागासवर्गीय विद्यार्थीनींनी जातीच्या दाखल्याच्या प्रमाणित केलेल्या दोन प्रती अर्जासोबत जोडाव्यात. वरील पैकी शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची मूळ प्रत परत केली जाणार नाही. म्हणून त्याच्या जादा झेरॉक्स प्रती आपल्या जवळ काढून ठेवाव्यात.

९. बी.एस्सी. भाग २ साठी प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थीनींनी कोणत्याही विद्यापीठाची बी.एस्सी. (गृहविज्ञान) भाग १ पास असणे आवश्यक आहे.

१०. एस. एन. डी. टी. महिला विद्यापीठाच्या कक्षेबाहेरील म्हणजे इतर विद्यापीठातील महाविद्यालयातून येणाऱ्या विद्यार्थीनींनी त्यांच्या पूर्वीच्या महाविद्यालयाकडून स्थलांतर दाखला (मायग्रेशन) मिळवावा लागेल. यासाठी प्रवेशानंतर या महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांमार्फत आवश्यक ती फी भरून विहित अर्ज नमुन्यातील पूर्वीच्या महाविद्यालयाकडे पाठवावा लागेल.

११. आर्थिक दृष्ट्या मागासवर्गाच्या विद्यार्थीनी (इ.बी.सी.), मागासवर्गाच्या विद्यार्थीनी (बी.सी.), स्वातंत्र्य सैनिकांच्या मुली, जवानांच्या मुली, अनुसुचित जाती-जमाती व भटक्या विमुक्त जातीतील मुलींना शासकीय नियमानुसार सवलत मिळेल. अशा सवलतीसाठी ठराविक मुदतीच्या आत विहित नमुन्यातील अर्ज करणे आवश्यक आहे.

१२. महाविद्यालयीन (अंतर्गत) परीक्षा व विद्यापीठ परीक्षा या क्रेडीट व सेमिस्टर पध्दतीने घेतल्या जातात.

१३. अंतर्गत परीक्षेतील गुणांना २५ टक्के व सेमिस्टर परीक्षेतील गुणांना ७५ टक्के असे वेटेज दिले जाईल.

१४. विद्यार्थीनींच्या प्रगती निर्देशनासाठी खालील तक्त्यात दर्शविल्याप्रमाणे ६ ग्रेड पॉईंटचा अवलंब केला जाईल.

Grade Points	Average Grade
10.00	O+
9.00	O
8.00	A+
7.00	A
6.00	B+
5.50	B
5.00	C
4.00	P
0.00	F

❋ अभ्यासेत्तर उपक्रम:

विद्यार्थीनींच्या सर्वांगीण विकासासाठी अभ्यासाबरोबर विद्यार्थी मंडळ, वक्तृत्व स्पर्धा, क्रीडा स्पर्धा, इ. उपक्रम राबविले जातील. भव्य क्रीडांगण व सर्व प्रकारच्या खेळासाठी आवश्यक ते क्रीडा साहित्य व सुविधा महाविद्यालयात उपलब्ध आहेत.

❋ वसतिगृह सुविधा:

उत्तम बांधकाम, प्रशस्त खोल्या असलेले महाविद्यालयाच्या विद्यार्थीनींसाठी अद्यावत असे वसतीगृह बांधणेत आले आहे.

❋ विद्यार्थीनींसाठी शिस्त पालनासंबंधीचे नियम व सूचना:

१. विद्यार्थीनींची कॉलेजमधील दैनंदिन तासांना ८०% पेक्षा कमी हजेरी असेल तर त्यास मिळणाऱ्या सवलती व स्कॉलरशिप्स रद्द केल्या जातील. तसेच त्याच्या सत्र मंजूर केल्या जाणार नाहीत व त्यास वार्षिक परीक्षेस बसता येणार नाही.
२. प्रत्येक विद्यार्थीनीने आपल्या प्रत्येक वर्गातील सर्व तासांना व प्रक्टिकल्सना वेळेवर उपस्थित राहणे आवश्यक आहे.
३. महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या प्रत्येक विद्यार्थीनीला ओळखपत्र दिले जाईल. महाविद्यालयाच्या परिसरात ओळखपत्र जवळ असणे आवश्यक आहे.
४. प्रत्येक विद्यार्थीनीने १५ ऑगस्ट (स्वातंत्र्य दिन), २६ जानेवारी (प्रजासत्ताक दिन), सहकार महर्षि शंकरराव मोहिते-पाटील यांची जयंती (१४ जानेवारी) व पुण्यतिथी (११ फेब्रुवारी) श्रीमती रत्नप्रभादेवी मोहिते-पाटील यांची जयंती (२५ जुलै) व पुण्यतिथी (२८ जून) रोजी होणाऱ्या कार्यक्रमांना हजर राहणे आवश्‍ क आहे.
५. महाविद्यालय परिसर, सार्वजनिक जागा, इ. ठिकाणी विद्यार्थीनींनी शिस्त, सभ्यता व शांतता राखली पाहिजे.
६. महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थीनींना प्राचार्य, प्राध्यापक, ग्रंथपाल व कार्यालयीन कर्मचारी यांच्या सुचनांचे पालन करणे आवश्यक आहे.
७. एखाद्या विद्यार्थीनीने महाविद्यालयातील वस्तुचे व फर्निचरचे नुकसान केले तर तिला ती नुकसान भरपाई रोख भरावी लागेल.
८. सर्व विद्यार्थीनींनी ग्रंथालयातील पुस्तके काळजीपूर्वक वापरावीत व ती ग्रंथालयातील नियमानुसार वेळच्यावेळी परत करावित.
९. महाविद्यालय व महाविद्यालयातील मालमत्ता प्रत्येक विद्यार्थीनीने आपलीच आहे याची जाणीव ठेवून त्याच्या सुरक्षितेची व स्वच्छतेची काळजी घ्यावी.
१०. कॉलेज सोडल्यापासून एक टर्म संपण्याच्या आत कॉशन मनी व इतर अनामत रक्कम परत नेली पाहिजे अन्यथा ती परत देता येणार नाही.
११. विद्यार्थीनींना स्टॉफ रुममध्ये जाण्यास मनाई आहे.
१२. सर्व विद्यार्थीनींनी आपापल्या वर्गात तासांना उपस्थित असणे आवश्यक आहे.
१३. कॉलेजशी व संस्थेशी संबंधीत असलेली कोणतीही माहिती अथवा वृत्त मा. प्राचार्यांच्या पूर्व परवानगीशिवाय वृत्तपत्रामध्ये अथवा अन्यत्र प्रसिध्दीस देऊ नये.
१४. ज्या विद्यार्थीनींना तास नसतील त्यांनी वाचन कक्षात शांततेनें बसावे.
१५. महाविद्यालयासंबंधी किंवा विद्यार्थीनींच्या आपापसात काही तक्रार व मतभेद असल्यास त्याची लेखी तक्रार मा. प्राचार्यांकडे देण्यात यावी व समुपदेशन समितीकडे यावी.
१६. विद्यापीठ नियमाप्रमाणे असणाऱ्या वर्ग प्रतिनिधींच्या निवडणूका घेतल्या जातील. प्रत्येक वर्गातील सर्वोच्च गुणवत्ता असलेल्या विद्यार्थीनीस वर्ग प्रतिनिधी म्हणून निवुक्त केले जाईल.
१७. महाविद्यालयाच्या आवारात विद्यार्थीनींनी मोबाईलचा वापर करू नये.
१८. महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थीनीस एक अत्यंत महत्त्वाची सूचना की त्यांनी पालकांना वर्षातून दोन वेळा घेण्यात येणाऱ्या पालक विद्यार्थी शिक्षक मेळाव्यास हजर करणे बंधनकारक आहे.

❋ शिक्षण पूर्ण झाल्यावर उपलब्ध संधी ❋

फॅशन डिझाईनिंग, इंटिरिअर डेकोरेशन, बेकरी, स्पोर्टस, न्युट्रीशन, इ. क्षेत्रामध्ये तसेच सर्व स्पर्धा परीक्षेस पात्र होतात.

❋ पदवीनंतर उपलब्ध अभ्यासक्रम ❋

गृहविज्ञान विषयांतील पदव्युत्तर अभ्यासक्रम, आहारशास्त्र, मानव-विकास इत्यादी विषयात.

❋ सामाजिक कार्य या विषयात पदव्युत्तर पदवी ❋ हॉटेल मॅनेजमेंट या विषयात डिप्लोमा ❋ टूरिझम या विषयात डिप्लोमा ❋ इव्हेंट मॅनेजमेंटमधील डिप्लोमा ❋ कॉम्प्युटर कोर्सेस

❋ नोकऱ्यांमधील संधी ❋

❋ प्राध्यापक, शिक्षक (महाविद्यालये-शाळा)
❋ विविध कौशल्याचे वर्ग चालविणे
❋ पाळणाघर - बालवाडी चालविणे
❋ अंगणवाडी
❋ बुटिक सुरू करणे
❋ संस्कार केंद्र, उन्हाळी शिबीर चालविणे
❋ हॉस्पिटलमध्ये आहारतज्ञ
❋ स्वयंसेवी संस्थामध्ये कार्य
❋ हॉटेल व्यवसायात संधी
❋ सर्व स्पर्धा परीक्षेस पात्र

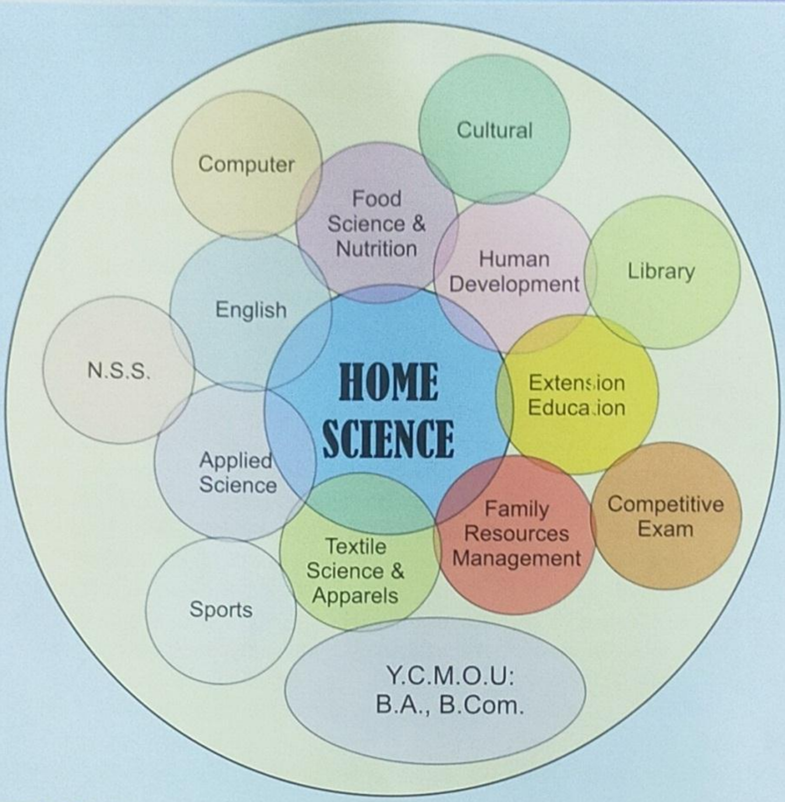

✲ महाविद्यालयाची वैशिष्ट्ये ✲

- ✲ अनुभव संपन्न व्यासंगी शिक्षक वृंद
- ✲ समृध्द कॉम्प्युटराईज्ड ग्रंथालय, वाचन कक्ष
- ✲ राष्ट्रीय छात्र सेवा (एन.सी.सी.) प्रस्वावित
- ✲ स्वतंत्र कॉम्प्युटर कक्ष, इंटरनेटची सोय
- ✲ मुलींसाठी सुसज्ज वसतीगृह, उपहार गृह
- ✲ राष्ट्रीय सेवा योजना (एन.एस.एस.)
- ✲ मागासवर्गीय शिष्यवृत्ती योजना
- ✲ सुसज्ज प्रयोगशाळा
- ✲ समुपदेशन कक्ष
- ✲ सांस्कृतिक विभाग
- ✲ मेडिकल चेकअप
- ✲ शैक्षणिक सहली
- ✲ स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन
- ✲ सुसज्ज क्रीडा मैदान
- ✲ शिष्यवृत्ती, अपंग शिष्यवृत्ती, स्वातंत्र्य सैनिक, प्राथमिक शिक्षक, माजी सैनिक, इ. बी. सी. सवलत
- ✲ ओव्हरहेड प्रोजेक्टर, स्लाईड प्रोजेक्टर, चार्टस, मॉडेल, एल.सी.डी. प्रोजेक्टर, सी. डी. इ. शैक्षणिक साधने
- ✲ वाद विवाद, नृत्य, क्रीडा स्पर्धांसाठी प्रोत्साहन

महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण मंडळाचे प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम -

१. Computer Operation with MS Office (६ महिने)
२. भरत काम व शुशोभीतीकरण (Embroidery) (६ महिने)
३. सौंदर्यशास्त्र (Beauty Culture) (१ वर्ष)

DEPARTMENTWISE LIST OF TEACHERS

Name of the department and Teacher	Qualification	Designation	Contact No.
Extension Education Dr. Surve Rahul N.	M.Sc. Ph.D.	I/C Principal	9423125817
Food Science & Nutrition Dr. Bhosale Bharati S. Dr. Manohar Jaysheela B.	M.Sc. Ph.D. NET,SET M.Sc. Ph.D. NET	Asst. Professor Asst. Professor	9421069664 9545462027
Textile & Clothing Ms. Nimbhorkar Rajshri R.	M.Sc. SET, M.Phil.	Asst. Professor	9146888985
Human Development Dr. Bhise Chhaya D.	M.Sc. SET, Ph.D.	Asst. Professor	9923676581
SCIENCE Mr. Ghadge Amit B.	M.Sc. NET	Asst. Professor	9921331883
SPORTS Mr. Kore Khandappa K.	M.P.Ed.	College Director of Physical Education	9850741536
Family Resource Management			
ENGLISH			
LIBRARY Mr. Gajbhiye Rishi S.	M.A.M.Lib. NET	College Librarian	8605296774
COMPUTER			

NON TEACHING STAFF

Name of the staff	Designation
Mr. Koli Vijay A.	Head Clerk
Mr. Zarekari Sadik I.	Senior Clerk
Mr. Jadhav Mahadeo P.	Junior Clerk
Mr. Shinde Dipak D.	Lab. Attendant
Mr. Pawar Balu D.	Lab. Attendant
Mr. Shaikh Khalil B.	Lab. Attendant
Mr. Kale Kiran S.	Lab. Attendant
Mr. Adhatrao Dnyandev B.	Lib. Attendant
Mr. Shende Laxman M.	Peon

Library

Computer Lab

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे बी.ए. व बी. कॉम. अभ्यासकेंद्र महाविद्यालयात उपलब्ध.

बी. एस्सी. गृहविज्ञान सोबतच मुक्त विद्यापीठाचे बी.ए. किंवा बी. कॉम. पदवीसुध्दा पूर्ण करता येईल.

सर्व स्पर्धा परीक्षांची पुस्तके व मार्गदर्शन उपलब्ध

Ladies Hostel

College Campus

CONTACT

PRINCIPAL

Smt. Ratnaprabhadevi Mohite-Patil College of Home Science For Women, Akluj Tal. Malshiras Dist. Solapur

Ph. 02185-227427 Email: srmphomesc@rediffmail.com

www.srmphomesc.org

Career guidance booklet:

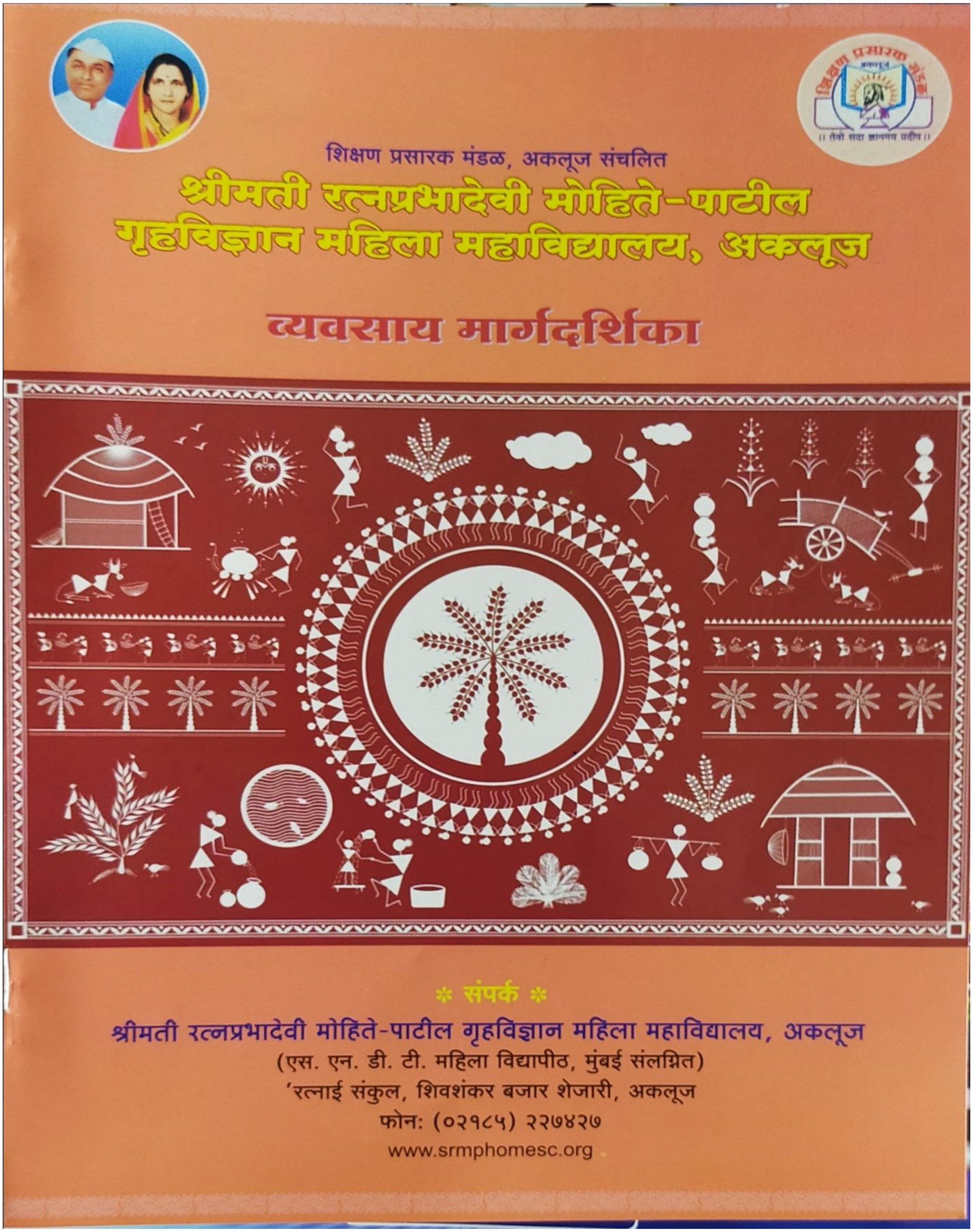

आमचे प्रेरणास्थान

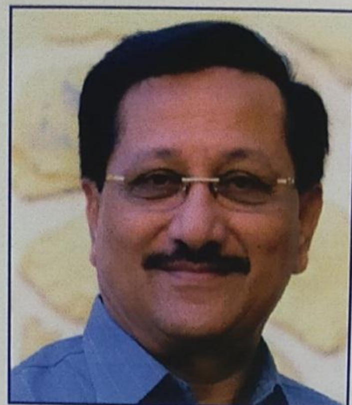

मा. खा. श्री. विजयसिंह शंकरराव मोहिते-पाटील

माजी उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

आमचे मार्गदर्शक

मा. श्री. जयसिंह शंकरराव मोहिते-पाटील

अध्यक्ष, शिक्षण प्रसारक मंडळ, अकलूज

मा. कु. स्वरूपाराणी जयसिंह मोहिते-पाटील

सभापती, स्थानिक व्यवस्थापन समिती

श्रीमती रत्नप्रभादेवी मोहिते-पाटील गृहविज्ञान महिला महाविद्यालय, अकलूज

प्रिय विद्यार्थिनींनो,

ग्रामीण भागातील मुलींचा सर्वांगीण विकास व्हावा, त्यांना स्वावलंबी व समृध्द जीवन जगता यावे या उद्देशाने शिक्षण प्रसारक मंडळाचे अध्यक्ष मा. जयसिंह मोहिते-पाटील यांच्या प्रेरणेने व संस्थेच्या अथक प्रयत्नातून श्रीमती रत्नप्रभादेवी मोहिते-पाटील गृहविज्ञान महिला महाविद्यालयाची स्थापना झाली.

ग्रामीण भागात गृहविज्ञान क्षेत्राच्या विद्यार्थिनींना नोकरीच्या किंवा व्यवसायाच्या संधी उपलब्ध नाहीत असा एक गैरसमज आहे. पण आजच्या बदलत्या आर्थिक सामाजिक समिकरणात प्रत्येकाला स्वतःच स्वतःसाठी संधी निर्माण करता यावी, शहराकडे आशाळभूत नजरेने पाहण थांबाव व शहरातील नोकऱ्या, व्यवसाय ग्रामीण भागातही उपलब्ध व्हाव्यात यासाठी संस्था प्रयत्नरत आहे.

''समोर वाटा अनेक, त्यातलीच एक निवडायची
कितीही अडचणी आल्या तरी ती नाही सोडायची''

इच्छा आहे पण पुढे कसे जायचे? पदवी नंतर काय? असा प्रश्न नेहमीच आपल्याला पडतो. पुढे शिक्षण घ्यायचे तर कुठे? कसे? व्यवसाय करायचा तर कसा? असे अनेक प्रश्न भेडसावतात. अपुरे ज्ञान व योग्य मार्गदर्शनाचा अभाव यामुळे अनेक मुली क्षमता असतानाही प्रगती करत नाहीत. विद्यार्थिनींना त्यांच्या महाविद्यालयीन जीवनाच्या योग्य टप्प्यावर व्यवसाय मार्गदर्शन मिळावे या उद्देशाने स्थानिक व्यवस्थापन समितीच्या सभापती आदरनीय कु. स्वरुपाराणी जयसिंह मोहित-पाटील यांच्या मार्गदर्शनातून गृहविज्ञान क्षेत्राच्या प्रमुख ५ विभागांतर्गत पदव्युत्तर शिक्षण, नोकरी व व्यवसायाच्या संधीबाबत माहिती मिळावी व भावी स्वावलंबी जीवनाचे नियोजन करता यावे यासाठी या मार्गदर्शीकेच्या माध्यमातून मदतीचा हात देत आहोत.

स्वप्न पहा,
प्रयत्न करा व,
यशस्वी व्हा
आयुष्य फार सुंदर आहे ते अर्थपूर्ण बनवा

डॉ. आर. एन. सुर्वे
प्र. प्राचार्य

* मानव विकास विभाग *

मानव विकास विभाग अंतर्गत मानवाच्या विकासाशी संबंधीत मूलभूत शिक्षण व आधारसुविधा उपलब्ध करण्यासंबंधी कार्यक्षेत्रात रोजगार व स्वयंरोजगाराच्या अनेक संधी उपलब्ध आहेत व त्याची मागणीही दिवसेंदिवस वाढते आहे. कुटुंब सांभाळून व्यवसाय चालवणे व कामाचे भरपूर समाधान मिळवून देणारे अनेक पर्याय या विभागाअंतर्गत उपलब्ध आहेत.

१) रोजगार संधी :

१) पर्यवेक्षीका :-

* **कार्यक्षेत्र :** अंगणवाडया, बालवाडया, शैक्षणिक संस्था, बालकल्याण संस्था (जिल्हा) अंगणवाडी पर्यवेक्षीका या पदासाठी जिल्हापरिषदेच्या माध्यमातून चाळणी परिक्षा व मुलाखतीद्वारे निवड
* **कामाचे स्वरुप :** दिलेल्या भागातील अंगणवाडींची/बालवाडींची दर्जात्मक तपासणी करणे, वाढ व विकासाची माहिती ठेवणे व त्यासाठी प्रयत्न करणे.
* **अर्हता :** गृहविज्ञान पदवी.

२) पूर्व प्राथमिक शिक्षीका :-

* **कार्यक्षेत्र :** पूर्व प्राथमिक शाळा (आय.सी.डी.एस. किंवा खाजगी)
* **कामाचे स्वरुप :** पूर्व प्राथमिक वर्गास शिकवणे, मूल्यमापन, विकास साधणे.
* **अर्हता :** गृहविज्ञान पदवी, पद्युत्तर पदवी (मानव विकास)
गृहविज्ञान पदवी (एच.डी. मेजर/स्पेशलायझेशन)

३) ॲडव्हायजर/कन्सलटंट :

* **कार्यक्षेत्र :** खेळणी उद्योग, शैक्षणिक साहित्य निर्मिती, खेळणी, लिखित साहित्य
* **कामाचे स्वरुप :** मार्गदर्शन करणे, सल्ला देणे.
* **अर्हता :** बी.एस्सी वुईथ एच.डी. मेजर किंवा एम. एस्सी. इन हयुमन डेव्हलपमेंट.

४) सहाय्यक बाल सल्लागार :

* **कार्यक्षेत्र :** दवाखाने, विकास चाचणी केंद्रे, विद्यालये, शाळा, पुर्नवसन केंद्रे, समाजसेवा संघटना, बालविकास केंद्रे.
* **कामाचे स्वरुप :** मुलांच्या विकासासाठी कार्यक्रमाचे नियोजन, मार्गदर्शन.
* **अर्हता :** बी.एस्सी गृहविज्ञान + पी.जी. डिप्लोमा इन काऊन्सेलींग किंवा बी.एस्सी. गृहविज्ञान+डेव्हलपमेंट काऊन्सेलींग स्पेशलायझेशन किंवा एम.एस्सी (मानव विकास)

५) समन्वयक :

* **कार्यक्षेत्र :** महिला व बाल कल्याण संस्था, अनाथाश्रम.
* **कामाचे स्वरुप :** विकास कार्यक्रमाचे नियोजन व आमलबजावणी.
* **अर्हता :** बी.एस्सी. गृहविज्ञान वुईथ ई.सी.सी.ई. स्पेशलायजेशन एम.एस्सी (मानव विकास)

६) शिक्षक/प्राध्यापक :

* **कार्यक्षेत्र :** शाळा, महाविद्यालये (गृहविज्ञान विषय असलेली) कनिष्ठ महाविद्यालये
* **कामाचे स्वरुप :** शिकवणे, प्रात्येक्षीके घेणे.
* **अर्हता :** पद्युत्तर पदवी+बी.एड., पदयुत्तर पदवी+नेट/सेट उत्तीर्ण, पीएच.डी.

७)विषय तज्ञ :

* **कार्यक्षेत्र :** कृषी विज्ञान केंद्र, बाल रुग्णालय, बालविकास संस्था.
* **कामाचे स्वरुप :** विकास कामाचे नियोजन, अंमलबजावणी.
* **अर्हता :** (मानव विकास/गृहविज्ञान) किंवा पी.एच.डी.

२. स्वयंरोजगार संधी

१) पूर्व प्राथमिक शिक्षण केंद्रे :-

१. पाळणा घर.
२. पूर्व प्राथमिक शाळा.
३. बालवाडी.
४. अंगणवाडी.
५. नर्सरी
६. प्ले स्कूल.
७. किंडर गार्डन.
८. मॉंटेसरी.

* रजिस्ट्रेशनची आवश्यकता नाही.

२) विविध कृती/विकास केंद्रे :-

१. स्टोरी क्लब.
२. इंडोअर ॲक्टीविटी क्लब.
३. सृजानात्मक कला विकास केंद्र.
४. विज्ञान क्लब
५. भाषा विकास केंद्र.
६. गणित क्लब.

३) छंद वर्ग
४) मुलांचे वाचनालय
५) उन्हाळी शिबिरे/हिवाळी शिबीरे
६) संस्कार वर्ग
७) टॉय लायब्ररी.
८) चाईल्डस केअर सेंटर.
९) पालक शिक्षण वर्ग.
१०) स्वतःची संस्था काढणे.

* पदव्युत्तर शिक्षण संधी *

१. गृहविज्ञान पद्युत्तर पदवी (एम.एस्सी. मानव विकास)
– २ वर्षाचा कालावधी, प्रवेश परिक्षा पास होणे आवश्यक.

२. पी.जी. डिप्लोमा इन चाईल्ड्स केअर ॲंड एजुकेशन
– १ वर्षाचा कालावधी

३. पी.जी. डिप्लोमा इन स्कूल काऊन्सेलिंग
– १५ महिन्याचा कालावधी

४. डिप्लोमा इन इन्टीग्रेटेड एज्युकेशन
– १ वर्षाचा कालावधी.

५. पी.जी. सर्टिफीकेट इन
अ– गायडन्स ॲंड काऊन्सेलिंग ओरीएंटेशन
५ आठवडयाचा कालावधी.
ब– ओरीएंटेशन इन स्कूल गायडन्स
५ आठवडयाचा कालावधी.
क– चाईल्ड गायडन्स ॲंड काऊन्सेलिंग
१० आठवडयाचा कालावधी.

६. एम. फिल इन होम सायन्स
–२ वर्षाचा कालावधी.
– एम.एस्सी. इन ह्युमन डेव्हलपमेंट सेकंड क्लास

७. पी.एच.डी. इन होम सायन्स

– ३ वर्षाचा कालावधी.

– एम.एस्सी. इन होम सायन्स (ह्युमन डेव्हलपमेंट)

*** सदर शिक्षणासाठीच्या उपलब्ध शैक्षणिक संस्था ***

१. एस.एन.डि.टी. विद्यापीठ, मुंबई
जुहु व पुणे कॅम्पस

२. सेठ पी.टी. महिला कॉलेज ऑफ ऑर्टस् अँड होम सायन्स
सुरत, गुजरात.

३. सरस्वती विद्या भवन
डोंबिवली, जि. ठाणे.

४. नॅशनल एज्युकेशन सोसायटी
कॉलेज ऑफ एज्युकेशन, भांडूप – मुंबई

५. विलेपार्ले महिला संघ,
विलेपार्ले – मुंबई.

६. कॉलेज ऑफ होम सायन्स
मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी

७. संत गाडगेबाबा विद्यापीठ, अमरावती.

८. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विद्यापीठ, नागपूर.

–प्रा. डॉ. सौ. भिसे सी.डी.
विभाग प्रमुख, मानव विकास विभाग

※ अन्न व पोषणशास्त्र विभाग ※

अन्नातून मिळणारी विविध पोषक तत्त्वे, त्याची कार्ये, प्राप्तीची स्थाने व मानवी शरीराकडून त्याचा वापर व मानवाच्या आरोग्यावर त्याचा परिणाम यांचा अभ्यास पोषण शास्त्रात केला जातो. अन्न संरक्षण, समाज पोषण, आहार आयोजन, पाककला कौशल्य या विषयी शिक्षण दिले जाते.

१) रोजगार संधी :-

१) आहारतज्ञ :

※ कामाचे स्वरुप : खाद्यपदार्थ तयार करणे व खाद्यपदार्थ सेवा पुरविणे यावर देखरेख करणे.

– सुधारित आहार विकसीत करणे.

– विविध गटांना आहाराच्या चांगल्या सवयीबाबत शिक्षण देणे.

– संशोधनपर कार्य करणे विशेषतः आहारातील पोषण.

–वैद्यकिय क्षेत्रात पेशंटच्या विशिष्ट कृत्रिम पोषणाच्या गरजा पुरविणे आणि पेशंटला वैयक्तिक आहाराबाबत मार्गदशर्न करणे.

※ **कार्यक्षेत्र :** हॉस्पिटल, हेल्थ क्लब, मनोरंजनात्मक कॅम्प, रिसोर्ट, बालसंगोपन केंद्र, समाजाच्या आरोग्यविषयक संस्था, शाळाचे आहार सेवा कार्यक्रम, रेस्टॉरंट, कॅफेटेरिया, तुरुंग, संस्था इ.

※ **अर्हता :** होमसायन्स (गृहविज्ञान) पदवी आणि डायटेटिक्स मधील डिप्लोमा

किंवा

गृहविज्ञान पदवी आणि डायटेटिक्स मधील पदव्युत्तर पदवी

किंवा

डायटेटिक्स मधील पदवी.

इन्टरशिप आवश्यक.

२) आहार सल्लागार तज्ञ (कन्सल्टंट आहारतज्ञ)

※ कामाचे स्वरुप : आहारतज्ञ म्हणून स्वतःची प्रॅक्टीस

–आहार सल्ला केंद्राद्वारे पोषणाविषयीच्या सेवा व्यक्ति व आरोग्य सेवाच पुरविणाऱ्या संस्थाना देणे.

※ अर्हता व आवश्यक बाबी

गृहविज्ञान पदवी आणि डायटेटिक्स डिप्लोमा किंवा डायटेटिक्समधील पदव्युत्तर पदवी

किंवा

अन्न व पोषणशास्त्रातील पदव्युत्तर पदवी.

भारतीय वैद्यकीय परिषदेचे तात्पूरते नोंदणीचे प्रमाणपत्र.

या प्रमाणपत्रासाठी पदवीच्या प्रमाणपत्राची प्रत आणि फी आवश्यक

हॉस्पिटलमध्ये १ वर्षाची इन्टरशिप आवश्यक.

※ कायमस्वरुपी नोंदणीकृत आहारतज्ञ म्हणून कार्यरत होण्यासाठी आवश्यक बाबी.

–इंडियन डायटेटिक्स असोशिएशन द्वारे घेण्यात येणाऱ्या नोंदणीकृत आहारतज्ञाची परिक्षा देणे आवश्यक.

–परिक्षा देण्यापूर्वी इंडियन डायटेटिक्स असोशिएशनचे सभासद असणे आवश्यक.

– यासाठीचे आवश्यक फॉर्मस् आय.डी.ए. च्या वेबसाईटवर उपलब्ध असतात.

– हे फॉर्मस् ३१ ऑगस्ट पूर्वी भरावेत त्यासोबत फी भरावी लागते.

–प्रत्येक ५ वर्षाला ७५ तास अभ्यासाचे पूर्ण करणे आवश्यक.

३) अन्न सेवा व्यवस्थापक (फूड सर्व्हिस मॅनेजर) :

***कामाचे स्वरुप :-**

– रेस्टॉरंट व अन्नसेवा पुरविणाऱ्या संस्थाचे दैनंदिन कामकाज चालविणे.

–व्यवसायासाठी आवश्यक मानवी संसाधने आणि व्यवस्थापन कार्यभार पार पाडणे.

* कार्यक्षेत्र : रेस्टॉरंट, अन्नसेवा पुरविणाऱ्या कंपनी, अन्न सेवा पुरविणाऱ्या संस्था, हॉटेल, पर्यटक निवासस्थाने, शाळा, आरोग्यसंस्था, हॉस्पिटल इ.

* अर्हता : गृहविज्ञान पदवी,पोषणाशी निगडीत २ ते ४ वर्षाचे कोर्सेस

उदा.: पोषण, आहारनियोजन, क्युलीनरी आणि अन्नविषयक कार्यक्रम

किंवा

इन्सीटयुशनल फूड सर्व्हिस मॅनेजमेंट पदवी

किंवा

हॉस्पिटॅलीटी मॅनेजमेंट २ ते ४ वर्षाची पदवी

४) खाद्यपदार्थ विकसीत करणे :

* कामाचे स्वरुप : खाद्यपदार्थ निर्मिती करणे

* कार्यक्षेत्र : अन्नविषयक कंपनी

* अर्हता : गृहविज्ञानातील पदवी / पदव्युत्तर पदवी / पोषणातील पदव्युत्तर पदवी

५) क्वॉलीटी ॲश्युरन्स सुपरवायजर किंवा फूड इन्स्पेक्टर :

* कामाचे स्वरुप : अन्नपदार्थाची सुरक्षितता आणि दर्जासाठी आवश्यक बाबींचे निरिक्षण व नियंत्रण, परिक्षण करणे.

* कार्यक्षेत्र : खाजगी व्यवसाय, शासकिय संस्था

उदा: अन्न व औषध प्रशासन.

* अर्हता : गृहविज्ञानातील पदवी / पदव्युत्तर पदवी / पोषण शास्त्रातील पदव्युत्तर पदवी.

६) संशोधक :

* कामाचे स्वरुप : पोषणाविषयी, आरोग्याविषयी, अन्नपरिक्षण याविषयी संशोधन करणे.

* कार्यक्षेत्र : विद्यापीठ खाजगी संस्था, हॉस्पिटल, अन्नविषयक कंपनी.

* अर्हता : गृहविज्ञान किंवा पोषणशास्त्रातील पदव्युत्तर पदवी.

७) प्राध्यापक :

* कामाचे स्वरुप : विद्यार्थिनींना शिकवणे उदा. कनिष्ठ, वरिष्ठ महाविद्यालये, विद्यापीठ.

* कार्यक्षेत्र : गृहविज्ञान महाविद्यालय, गृहविज्ञान विषय असलेले कनिष्ठ महाविद्यालय, पदव्युत्तर पदवी असणारे गृहविज्ञान महाविद्यालय.

* अर्हता : पोषणाशास्त्रातील पदव्युत्तर पदवी तसेच नेट किंवा सेट परिक्षा उत्तीर्ण किंवा पी.एच.डी.

२) स्वयंरोजगार संधी

गृहविज्ञानाची पदवी असणाऱ्या विद्यार्थीनींना व्यवसायाच्या खालील संधी उपलब्ध आहेत.

१) अन्नसेवा पुरविणे : विविध कार्यक्रमांना विशिष्ट ठिकाणी उदा. शाळा, हॉस्पिटल, कॅन्टीन येथे अन्नसेवा पुरविण्याचा उद्योग सुरु करु शकतात.

२) बेकरी व कन्फेक्शनरी : स्वतःचे कौशल्य वापरुन पौष्टिक पदार्थ असलेली बेकरी व कन्फेक्शनरी चालवू शकतात.

३) संरक्षित पदार्थ तयार करणे : उदा. लोणचे, पापड, जॅम, जेली, मुरब्बा, मसाले, चटण्या तयार करण्याचे उद्योग.

४) तयार पदार्थ बनविणे : भाज्या निवडणे, स्वच्छ करणे, सॅलॅड तयार करणे उद्योग सुरु करु शकतात.

५) छंदवर्ग : पाककलेत आवड असणाऱ्या व्यक्तिसाठी विविध प्रकारचे खाद्यपदार्थ शिकविण्याचे छंदवर्ग चालवू शकतात.

३) पद्व्युत्तर संधी

१) गृहविज्ञान पदव्युत्तर पदवी (एम. एस्सी.)
 –२ वर्षाचा कालावधी, प्रवेश परिक्षा पास होणे आवश्यक.

२) पी.जी. डिप्लोमा इन फुड सायन्स ॲण्ड न्युट्रीशन
 –१ वर्षाचा कालावधी.

३) पी.जी. डिप्लोमा इन डायटेटिक्स
 –१ वर्षाचा कालावधी.

४) पी.जी.डिप्लोमा इन हॉटेल / हॉस्पिटॅलिटी ॲण्ड ॲडमिनिस्ट्रेशन
 –१ वर्षाचा कालावधी.

५) पी.जी. डिप्लोमा इन न्युट्रीशन ॲण्ड फूड टेक्नॉलॉजी
 –१ वर्षाचा कालावधी
 अर्हता : बी. एस्सी (फूड ॲण्ड न्युट्रीशन)

६) पी.जी. डिप्लोमा इन कन्झ्युमर सर्व्हिसेस
 –१ वर्षाचा कालावधी+ इन्टरशिप

७) एम. फील इन होम सायन्स (फूड सायन्स ॲण्ड न्युट्रीशन)
 –३ वर्षाचा कालावधी

८) पी.एच.डी इन होम सायन्स
 –३ वर्षाचा कालावधी किंवा जास्त
 अर्हता : एम.एस्सी.इन होम सायन्स खखपव क्लास पास

*** सदर शिक्षणाच्या संधी खाली दिलेल्या ठिकाणी उपलब्ध आहेत.**

१. एस.एन.डी.टी. विद्यापीठ, मुंबई.

२. डॉ. भानुबेन महेंन्द्रा नानावटी कॉलेज ऑफ होम सायन्स, माटुंगा– मुंबई.
(पी.जी. डिप्लोमा इन फुड सायन्स ॲण्ड न्युट्रीशन)

३. सेठ पी.टी.महिला कॉलेज ऑफ आर्टस् होम सायन्स, सुरत.
(पी.जी. डिप्लोमा इन डायटेटिक्स, पी.जी. डिप्लोमा इन हॉस्पिटॅलीटी मॅनेजमेंट)

– प्रा. डॉ.सौ. भोसले बी.एस.
(विभाग प्रमुख)
–प्रा. डॉ.सौ. मनोहर जे. बी.
(सहाय्यक प्राध्यापक)
अन्न व पोषणशास्त्र विभाग

* वस्त्रशास्त्र व परिधान विभाग *

वस्त्रशास्त्र व परिधान या विभागामध्ये वस्त्रतंतू ते कापड निर्मिती, रंगाई, छपाई, परिसज्जा, ड्रेस डिझाईनिंग, फॅशन डिझाईनिंग तसेच भरतकाम, विणकाम, कपडयाची पुननिर्मिती, कपडयांची निगा व काळजी इत्यादींचा अभ्यास केला जातो.

* रोजगाराच्या संधी *

१) संशोधक म्हणून संधी (पी.एच.डी.)

विभाग : टेक्सटाईल, गारमेंट मेकिंग, चिल्ड्रेन गारमेंट, डाईंग, प्रिंटींग, टेक्सटाईल सायन्स

२) अधिव्याख्याता म्हणून नोकरीची संधी

३) फॅशन डिझाईनर, फॅशन इलस्ट्रेटर, फॅशन मर्कंडाईझर, बुटिकमध्ये नोकरी, फॅशन इन्सिटटयुटमध्ये नोकरी.

४) उत्पादन विभाग, निर्यात विभाग, बुटीकमध्ये नोकरी, अॅपरल डिझाईन विभाग.

५) टेक्सटाईल मिल, डाईंग, प्रिंटींग विभाग, सुतगिरणी, टेक्सटाईल डिझाईन विभाग, होम फर्निशींग विभाग, सुपरवायझर, मॅनेजर म्हणून संधी.

६) मोठमोठया लॉन्ड्रीमध्ये सुपरवायझर, मॅनेझर, म्हणून नोकरीची संधी.

* स्वयं रोजगार संधी *

१) स्वतःचे बुटिक, अॅक्सेसरीज मकिंग, CAD.

२) स्वतःचे बुटिक, स्त्रियांचे , लहान मुलांचे वस्त्र निर्मिती, गारमेंट डिझाईनिंग, अॅक्सेसरी मेकींग, वस्त्रविषयक समुपदेशन.

३) टेक्सटाईल डिझाईनर, स्वतंत्र व्यवसाय, डाईंग, प्रिंटींग वापरुन टेक्सटाईल डिझाईन, होम फर्निशींग, नाविण्यपूर्ण पडदे, टेबलक्लॉथ, फोनमॅट, रनर, इत्यादींचा व्यवसाय.

४) भरतकाम, विणकाम, बॅग,पर्सेस, फॅब्रीक पेन्टींग, डाईंग, प्रिटींग, सॉफ्ट टॉईज इ.

* पदव्युत्तर शिक्षणाच्या संधी *

१. एम.एस्सी. टेक्सटाईल अॅन्ड क्लोदींग.

२. एम.फिल. टेक्सटाईल अॅन्ड क्लोदींग.

३. पी.जी. डिप्लोमा इन कॉम्प्युटर एडेड अॅन्ड टेक्सटाईल डिझाईनींग (पुणे)

४. पी.जी. डिप्लोमा इन फॅशन अॅन्ड अॅपरल डिझाइनिंग (पुणे)

५. डिप्लोमा इन अॅपरल मॅन्युफॅक्चरींग अॅण्ड डिझाईन (नागपूर)

६. बॅचलर ऑफ फॅशन डिझाईन (इंदोर)

७. पी.जी. डिप्लोमा इन फॅशन रिटेलिंग.

८. यु.जी. डिप्लोमा इन कॉम्प्युटर असीस्टेड फॅशन डिझाईन (उत्तर प्रदेश)

९. डिप्लोमा कोर्सेस इन गारमेंट मेकींग, फॅशन डिझाईनिंग, मॅन्युफॅक्चरींग, ड्रेस डिझाईनिंग.

एसएनडीटी महिला विद्यापीठ, मुंबई (पुणे आणि जुहू कॅम्पस्)

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती, वसंतराव नाईक मराठवाडा विद्यापीठ, परभणी इत्यादी ठिकाणी पदव्युत्तर शिक्षण संधी.

- प्रा. सौ. निंभोरकर आर. आर.
वस्त्रशास्त्र व परिधान विभाग

* कौटुंबिक संसाधन व्यवस्थापन विभाग *

घर म्हणजे तुमचे व्यक्तिमत्व, प्रतिबिंबीत करणारा आरसा, तुमच्या घरात राहणाऱ्या व्यक्ति त्यांच्या कामाच्या पध्दती, जीवनशैली, सामाजिक, सांस्कृतिक गरजा या सर्व घटकांना गृहसजावटीत महत्त्वाचे स्थान असते. गृहसजावट ही घराच्या व्यक्तिमत्वाशी सुसंगती राखणारी घरातील माणसांची कार्यक्षमता वाढविणारी असते.

* मुख्य विभाग : संसाधन व्यवस्थापन

* उप विभाग : * संसाधन व्यवस्थापन
  * गृहयोजना व घरगुती उपकरणांची काळजी / निगा.
  * अंतर्गत सजावट / गृहसजावट
  * ग्राहक शिक्षण.

* रोजगार संधी *

१) इंटेरिअर डिझायनर, फर्निचर डिझायनर.
२) आर्ट अॅन्ड क्राफ्ट वस्तु डिझायनर, उत्पादन केंद्रात नोकरी.
३) हॉटेल, गेस्ट हाऊसमध्ये मॅनेजर, सुपरवायझर.
४) समुदेशक, सहाय्यक संशोधक.
५) इव्हेंट मॅनेजर, सुपरवायजर.

* स्वयंरोजगार संधी *

१) इंटेरिअर डिझायनर, फर्निचर डिझायनर, स्वतंत्र समुपदेशन केंद्र.
२) स्वतःचा व्यवसाय, रोजगार संधी उपलब्धता, घरगुती क्राफ्ट केंद्र, छंद वर्ग.
३) हॉटेल चालविणे, गेस्ट हाऊस चालविणे, कॅन्टीन चालविणे, घरी पेईंगेस्ट ठेवणे, कंत्राटी सेवा, कॅटरिंग
४) समुपदेशक, समाज सेवक, विनासरकारी संस्था चालविणे, ग्राहक समुपदेशन केंद्र सेवा, संरक्षण, बचत, गुंतवणूक इ.
५) समारंभ मार्गदर्शन / समुपदेश केंद्र, समारंभ कंत्राटी सेवा.

* पदव्युत्तर शिक्षण संधी *

१) बी.एस्सी. होमसायन्समध्ये ऋच (ऋाळश्रू र्ह्यीीलश चरपरसशाशपीं) मेजर पदवीनंतर एम.एस्सी. ला संधी.
२) डिप्लोमा कोर्सेस : एम.बी.ए (मार्केटिंग, रिसोर्स मॅनेजमेंट, अकाऊटिंग इ. विषय) इंटेरिअर, स्पेस डिझाईन, हॉटेल मॅनेजमेंट, इव्हेंट मॅनेजमेंट, टुरिझम मॅनेजमेंट, इंटेरिअर डेकोरेशन.
३) एम.एस्सी. (फॅमिली रिसोर्स मॅनेजमेंट) नंतर महाविद्यालयात अधिव्याख्याता म्हणून संधी (तासीका तत्त्वावर, कंत्राटी)
४) एम.फिलसाठी संधी

*** संशोधन संधी ***

संसाधन, गृह सजावट, गृह योजना ग्राहकांच्या जबाबदाऱ्या, हक्क ग्राहक शिक्षण

⁕ विस्तार शिक्षण विभाग ⁕

संवाद कौशल्य, प्रशिक्षण, संप्रेषणाच्या पध्दती, ग्रामीण व शहरी विकास कार्यक्रम, समाज, सामुदायिक विकास, माध्यमे, माध्यम कौशल्ये, कार्यक्रम आखणी व नियोजन, स्वयंसेवी संघटना, स्थापना, कार्ये इ. संबंधीचा समावेश या विभागामध्ये केला आहे.

⁕ रोजगार संधी ⁕

१) महाविद्यालय आणि विद्यापीठ- विस्तार शिक्षण विषयाच्या प्राध्यापक- एम.एस्सी. नेट/सेट किंवा पी. एचडी.
२) **M.P.S.C. and U.P.S.C.** परीक्षा द्वारे अधिकारी
३) पर्यवेक्षिका (Supervisors) एकात्मीक बालविकास योजना (ICDS)
जिल्हा परिषदेच्या माध्यमातून चाळणी परिक्षा घेवून मुलाखती द्वारे
निवड- साधारणतः जून-जुलै महिन्यात जाहिराती येतात.
३) स्वयंसेवी संस्थामध्ये नौकरी, वर्तमान पत्रातून जाहिराती येतात.
(स्वंयसेवी संस्थामधील- ग्रामीण व शहरी कल्याणकारी योजनामध्ये कुटुंब कल्याण कार्यक्रमामध्ये व प्रौढ शिक्षण कार्यक्रमामध्ये काम)

⁕ स्वयंरोजगार संधी ⁕

१) स्वतःची स्वयंसेवी संस्था स्थापन करणे (जिल्हा किंवा विभागीय धर्मदाय आयुक्त कार्यालयामध्ये नोंदणी (संस्था रजिस्ट्रेशन)
२) स्वतःची प्रशिक्षण संस्था स्थापन करणे (बचत गट मार्गदर्शन, शिवणकला केंद्र, Soft Toys बनविणे, पॅकींग इत्यादी.)

⁕ पद्व्युत्तर शिक्षण संधी ⁕

१) एम.एस्सी. (विस्तार शिक्षण) Extension Education
माध्यम - इंग्रजी) वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी, डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
विस्तार शिक्षण विभाग, एस. एन. डी. टी. महिला विद्यापीठ, जुहू कॅम्पस्, मुंबई.
२) एम.एस्सी. (Communication Media for Children)
दोन वर्षे कालावधी :S.N.D.T. College Of Home Sience, Pune
३) P.G. Diploma in Communication Media

- डॉ. सुर्वे आर. एन.
(विस्तार शिक्षण विभाग)

❊ उपयोजित विज्ञान विभाग ❊

- गृहविज्ञान अभ्यासक्रमामध्ये या विभागांतर्गत मूलभूत विज्ञान, उपयोजित विज्ञान, पर्यावरण अभ्यास व मानवी शरीर क्रियाशास्त्र या विषयांचा समावेश केला आहे.
- गृहविज्ञान अभ्यासक्रमास पूरक असे हे विषय होत.
- या विषयांतर्गत विषयज्ञान व प्रात्यक्षिकज्ञान विद्यार्थिनी प्राप्त करु शकतात.

❊ करिअर संदर्भात ❊

❊ रोजगार संधी ❊

१) प्रयोगशाळांमध्ये सहाय्यक, परिचर.

२) पॅथॉलॉजीमध्ये सहाय्यक.

३) सौंदर्य प्रसाधने, सुवासिके, पॉलीमर, रंजके इ. उत्पादन निर्मिती उद्योगांमध्ये प्रॉडक्शन व क्वॉलिटी कंट्रोल युनिटमध्ये नोकरीच्या संधी.

४) माती परीक्षण, जलशुध्दीकरण संयंत्र, ब्लडबँक यांमध्ये रोजगार संधी.

❊ स्वयं रोजगार संधी ❊

१) विविध कन्सलटन्सी सेवा क्षेत्रांत संधी.

२) पर्यावरण संरक्षण संबंधित अशासकीय संस्थामध्ये संधी.

३) विज्ञान विषयाच्या व पर्यावरण संदर्भात शैक्षणिक साहित्य निर्मिती प्रकल्पांमध्ये काम करण्याची संधी.

४) स्पर्धा परिक्षांमधील सामान्य विज्ञान विषयाची अभ्यासक्रमांतर्गत तयारी.

- प्रा. घाडगे ए.बी.
विज्ञान विभाग

∗ ग्रंथालय विभाग ∗

ग्रंथालय व माहिती शास्त्र 'करिअर ' विषयी माहिती

ग्रंथालय व माहितीशास्त्र अभ्यासक्रम (Courses in LIS)

∗ ग्रंथालय व माहिती शास्त्र प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम (CLISC or CLIB)

प्रवेश पात्रता : १०+२

∗ ग्रंथालय व माहिती शास्त्र डिप्लोमा अभ्यासक्रम (DLISC or DLIB)

प्रवेश पात्रता : १०+२

∗ ग्रंथालय व माहितीशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम (BLISC or BLIB)

प्रवेश पात्रता : मान्यता प्राप्त विद्यापीठाची कोणत्याही शाखेतील पदवी.

∗ ग्रंथालय व माहिती शास्त्र पदव्युत्तर अभ्यासक्रम (MLISC or MLIB)

प्रवेश पात्रता : मान्यता प्राप्त विद्यापीठाची BLISC or BLIB पदवी

∗ ग्रंथालय व माहिती शास्त्रामध्ये च.झहळश्र पदव्युत्तर अभ्यासक्रम

प्रवेश पात्रता : मान्यता प्राप्त विद्यापीठाची MLISC or MLIB पदव्युत्तर पदवी.

∗ ग्रंथालय व माहिती शास्त्रामध्ये Ph.D.

प्रवेश पात्रता : मान्यता प्राप्त विद्यापीठाची चङखङउी चङखइ पदव्युत्तर पदवी.

∗ नोकरीच्या संधी ∗

∗ शाळा, महाविद्यालय व विद्यापीठ ग्रंथालय
∗ केंद्र सरकारचे ग्रंथालय.
∗ बँकाचे प्रशिक्षण केंद्र
∗ राष्ट्रीय वस्तुसंग्रहालय व दफ्तरखाना (Archives)
∗ वेगवेगळया क्षेत्रांमध्ये काम करणाऱ्या NGO's
∗ संशोधन व विकास केंद्र जसे ICAR, CSIR, DRDO, ICSSR.
∗ व्यापार केंद्र
∗ शासकीय व खाजगी दवाखान्यामधील ग्रंथालय
∗ आंतरराष्ट्रीय केंद्र / संस्था जसे WHO, UNESCO, UNO, World Bank इ.
∗ मंत्रालयातील ग्रंथालय व इतर सरकारी विभाग.
∗ राष्ट्रीय स्तरावरील प्रलेखन केंद्र
∗ ग्रंथालय नेटवर्क्स
∗ वर्तमानपत्र ग्रंथालय
∗ न्यूज चॅनल्स्.
∗ रेडिओ स्टेशनमधील ग्रंथालय
∗ डेटाबेस पुरविणारी फर्म्स
∗ इंडेक्स, ॲब्स्ट्रॅक्टस्, बिब्लिओग्राफीज् तयार करणाऱ्या प्रकाशन संस्था.
∗ विविध Digital Library Projects Ogo 'Digital Library of India' इ.

* प्रशिक्षण ॲकॅडमी.
* विविध न्यायालयांची ग्रंथालय
* Foreign Embassies & High Commissions

* विविध पदनाम *

* ग्रंथपाल. * प्रलेखन अधिकारी. * सहायक ग्रंथापाल.* उप ग्रंथपाल. * शास्त्रज्ञ (ग्रंथालय शास्त्र/प्रलेखन) ग्रंथालय व माहिती अधिकारी. * ज्ञान व्यवस्थापक/अधिकारी. * माहिती प्रतिनिधी. * संचालक/ग्रंथालय सेवा प्रमुख.* माहिती अधिकारी.* माहिती विश्लेषक. * प्रशिक्षित ग्रंथालय सहाय्यक.

* अभ्यासक्रम चालविणाऱ्या विद्यापीठांची यादी *

* अलगप्पा विद्यापीठ, कराईकुडी.
* अलिगड मुस्लिम विद्यापीठ, अलिगड
* अलाहाबाद विद्यापीठ
* अण्णामलाई विद्यापीठ, अण्णामलाईनगर
* अवधेस प्रतापसिंग विद्यापीठ, रेवा.
* डॉ. बाबासाहेब उर्फ भिमराव आंबेडकर विद्यापीठ, लखनौ.
* बनारस हिंदू विद्यापीठ, वाराणसी.
* बुंदेलखंड विद्यापीठ, झांशी
* देवी अहिल्या विद्यापीठ, इंदौर.
* डॉ. भिमराव आंबेडकर विद्यापीठ, आग्रा
* डॉ. हरिसिंग गौर विद्यापीठ, सागर
* गुलबर्गा विद्यापीठ, गुलबर्गा
* गुरु घाशीदास विद्यापीठ, बिलासपूर.
* गुरु नानक देव विद्यापीठ, अमृतसर.
* एच.एन.बी.गरवाल विद्यापीठ, श्रीनगर
* जाधवपूर विद्यापीठ, कलकत्ता.
* जमिया मिलीया ईस्लामिया विद्यापीठ, नवी दिल्ली.
* जिवाजी विद्यापीठ, ग्वालेर.
* कर्नाटक विद्यापीठ, धारवाड.

* कुरुक्षेत्र विद्यापीठ, करुक्षेत्र.
* राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर
* नार्थ ईस्टर्न हिल विद्यापीठ, शिलांग
* पंडीत रविशंकर शुक्ला विद्यापीठ, रायपूर
* पंजाब विद्यापीठ, चंदिगड
* पाटना विद्यापीठ, पाटना.
* राणी दुर्गावती विद्यापीठ, जबलपूर.
* एस.एन.डी.टी महिला विद्यापीठ, मुंबई.
* हैदराबाद विद्यापीठ, हैदराबाद.
* जम्मू विद्यापीठ, जम्मू (तवी)
* काश्मिर विद्यापीठ, श्रीनगर.
* मद्रास विद्यापीठ, चेन्नई.
* म्हैसूर विद्यापीठ, म्हैसूर
* पुणे विद्यापीठ, पुणे.
* राजस्थान विद्यापीठ, जयपूर
* विक्रम विद्यापीठ, उज्जैन.
* शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
* डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद
* संत गाडगे महाराज अमरावती विद्यापीठ, अमरावती.
* मुंबई विद्यापीठ, मुंबई
* इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठ, नवी दिल्ली.
* यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक

-प्रा. गजभिये आर.एस.
ग्रंथपाल

✲ क्रिडा विभाग ✲

'' उत्कृष्ठ स्वास्थ्य, आरोग्यासाठी खेळाची नितांत आवश्यकता आहे. याशिवाय खेळामुळेच चिकाटी, मनोधैर्य, खिलाडू वृत्ती, आत्मविश्वास हे गुण माणसांमध्ये रुजतात.

✲ रोजगार संधी ✲

१) बी.पी.एड्. : शाळेमध्ये क्रिडा शिक्षक

२) एन्.आय.एस्. : क्रिडा मार्गदर्शक.

३) एम्.पी.एड्. : महाविद्यालयात शारीरिक शिक्षण संचालक, व्याख्याता, तालुका क्रिडा अधिकारी, जिल्हा क्रिडा अधिकारी इत्यादी.

✲ स्वयंरोजगार संधी ✲

१) स्वताःची व्यायामशाळा.

२) क्रिडा मार्गदर्शक.

३) स्पोर्टस् क्लब.

४) कोचिंग सेंटर

५) क्रिडा सल्लागार.

✲ पद्व्युत्तर कोर्सेस संधी ✲

१) बी.पी.एड्. (१ वर्ष) : सोलापूर विद्यापीठ, शिवाजी विद्यापीठ

२) एम्.पी.एड्. (२ वर्ष) : कोल्हापूर, पुणे विद्यापीठ पुणे इत्यादी

३) एन्.आय.एस्. (१ वर्ष) : नॅशनशल इनस्टुटस् ऑफ स्पोर्टस्- पतियाळा

✲ खेळाचे फायदे ✲

१) उत्कृष्ठ स्वास्थ, आरोग्यासाठी खेळाची नितांत आवश्यकता आहे.

२) खेळाडूसाठी शाळा व महाविद्यालयांनी परिक्षांमध्ये इनसेनटिव्ह मार्क्स दिले जातात.

३) क्रिडा शिष्यवृत्ती.

४) सरकारी व निमसरकारी संस्थामध्ये खेळाडूसाठी ५% जागा राखीव आहेत.

उदा: पोलीस दल, राष्ट्रीयकृत बँका, आयकर विभाग व तसेच एम्.पी.एस्. सी व यु.पी.ए.सी. परिक्षांद्वारे भरण्यात येणाऱ्या पदांकरिता.

- प्रा. कोरे. के.के.
(शारीरिक शिक्षण संचालक)

गृहविज्ञानातील कॉम्पोझिट पदवी प्राप्त
विद्याथीनींसाठी खास
एम.एस्सी 'ह्युमन ईकॉलॉजी अॅन्ड कम्युनिटी डेव्हलपमेंट'
ही पदव्युत्तर पदवी.
एस.एन.डी.टी. विद्यापीठ, मुंबई येथे उपलब्ध.

महाविद्यालयातील विविध विभागाची क्षणचित्रे

www.srmphomesc.org